

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 1937. száma.
Csütörtök, 1937. augusztus 19.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Melyik bírja tovább?

Annyi jóslat mondott csütörtököt az utóbbi években, annyi reálisnak gondolt feltevés omlott össze, hogy a kínai—japán háború jólétesült és kevésbé jólétesült stratégái sem kívánhatják, hogy horoszkópjaikat szentírásnak vegyüek. Azt azonban mégis valószínűnek kell tartanunk, amit az egyik angol világlap Kína és Japán halálos mérkőzésével kapcsolatban megállapít: hosszú háborúra lehetünk elkészülve. A háború hosszú lesz, nemcsak azért, mert az Európánál nem sokkal kisebb kínai birodalom körülbelül egyötödének — az északkeleti tartományoknak — elszakítása, vagy legalább katonai megszállása térben és időben is hatalmas erőfeszítést és időt követel, de az immár hagyományos kínai—japán viszályok történetében először történik meg, hogy a központi kínai kormány óriási hadseregeket, a hadviselésnek legmodernebb fegyvereit állítja szembe a japán hódítók diadalokhoz szokott haderejével.

Az angol lapok azonban nemcsak azt veszik biztosra, hogy a háború hosszú lesz, hanem a kínaiak vereségét is. De vajon érthető-e vereség európai értelemben Kínát? Leigázhatnák-e négyszázmillió embert s nem ismétlődik-e meg, ami a mandzsu hódítókkal megeseett, hogy Kína százmilliói — mint egy nagy olvasztótégely — morzsolták szét, keverték bele a kínai világ vérkeringésébe a mandzsuakat, hogy végül az idegen neviük miatt gyűlölt, de tetőtől-talpig kínává vált mandzsu dinasztának is kiadják az utját. Kína csak területet veszíthet, de Japán félelmetes erejét morzsolhatja fel. Voltaképpen tehát Kína a háborús borzalom szenvedő alanya ugyan, az igazi mérkőző felek azonban Japán és Szovjetország. A szovjet belement az európai kalandba, amikor a vörös Spanyolország megsegítésére vállalkozott s ezt könnyen megtehetette, mert a spanyolországi polgárháború arányai eltörpülnek a szovjet világbirodalom teljesítő-képességének arányai mellett. Az oroszok hadianyaggyárai, repülőgép-tartalékai, tank- és harci kocsik-raktárai sem kimeríthetetlenek s ami spanyol viszonylatban csak játéknak minősíthető, az Kínában katasztrófális, halálos érvágás lehet. A háborút a kínaiak és japánok viselik ugyan, de a nagy erőpróba a szovjet és Japán között folyik tulajdonképpen. A világ-háborút is az döntötte el, hogy melyik tábor bírta tovább technikai felkészültséggel. Az utóbbi évtizedekben a japán és orosz háborús üzemek kíméletlen versenyt folytattak egymással, mert mindkét ország tisztában volt vele, hogy a leszámolás nem késhet. A közvetlen orosz—japán háborúra nem került még sor s talán nem is fog sor kerülni rá, mert a mostani grandiózus előjáték könnyen eldöntheti az erőviszonyokat. Ha nem most, de a többévesnek jóslott kínai—japán mérkőzés alatt ki fog tűnni, hogy nyersanyagkészletben, a hadüzemi termelés intenzitásában melyik fél erői végeesebbek, melyik bírja tovább. Alapjában véve Kínában ugyanaz történik, mint az ibériai félszigeten. Spanyolországban is az a helyzet, hogy legkevésbé a spanyoloktól függ a háború kimenetele. Amelyik küzdőfél hatalmas támogatói több és jobb hadviselő eszközt tudnak eljuttatni pártfogoltjaikhoz, a győzelem a hadianyaggal gazdagabban ellátott, a szerencseesebb oldalához szegődik. A spanyolországi

Fegyverszünetre szólítja fel Anglia a távolkeleti ellenfeleket

El akarják szállítani a veszélyeztetett területekről a külföldi állampolgárokat. — Csang Kai Sek újabb kínai sikereket jelent Japánban küszöbön áll a mozgósítás

Washingtonból jelentik: Piemann szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogy a szenátus teljes egészében magáévá teszi az Egyesült-Államok kormányának intézkedéseit a távolkeleti konfliktussal szemben. Az Egyesült-Államoknak erélyesen meg kell védelmezni Kínában az amerikai polgárok érdekeit és éppen ezért be kell várni az események kifejlődését.

Londonból jelentik: A reggeli lapok nagy cikkeiben foglalkoznak az angol minisztertanács tegnapi tárgyalásaival és a lapok a kiszivárgott hírek alapján közlik, hogy a minisztertanács tervezetét dolgozta ki, amelynek értelmében ismét felszólítja a kínai és a japán kormányt egy rövidebb időre szóló fegyverszünet megkötésére. A fegyverszünetnek az lenne a célja, hogy ez idő alatt a veszélyeztetett területekről elszállítsanak a külföldi állampolgárokat és a polgári lakosságot.

Sanghaiban délelőtt a bombázások tovább folytak. Semleges megfigyelők véleménye szerint a légi harcok terén a japánok feltétlenül fölényben vannak. A kínai repülők sűrűn támadnak, de a japán repülőgépek könnyen hátráltatják meg azokat. Kedden délután különben a japánok tíz hadihajón szállítottak partra katonaságot.

Nankingből jelentik: Csang-Kai-Sek tábornagy közölte, hogy a kínai csapatok Pekingtől északnyugatra nagy győzelmet arattak a japánok felett.

Kínai forrásból származó értesülések sze-

rint a jangsepoi szakaszon, Sanghaitól északnyugatra a kínai hadsereg jelentős eredményeket ért el. A kínai csapatok előőrsei nem messze állnak Wangpotól. Ugyanebből a forrásból jelentik, hogy Csapei városnegyedben a kínaiak visszaverték a japánok minden támadását. Wosung-kikötőben és Wangponál 33 japán hadihajó áll készenlétben.

Tokióból jelentik: A külügyi hivatal közli: Tekintettel arra, hogy a Hongkiu-csatornától keletre eső nemzetközi területekről kivonult a nemzetközi rendőrség, a japán hadsereg kénytelen átvenni ezen kerület biztonságának védelmét, annál is inkább, mert a szóban forgó területen még mindig igen sok japán tartózkodik. A védelemre a kínaiak állandó támadása miatt is szükség van. A partraszálló japán csapatok főhadiszállása e jelentéssel kapcsolatban közli, hogy a kínai csapatok a szóbanforgó kerületben állandóan heves támadást intéznek a japán gyárak ellen.

A japán császár a közeli napokban két-három új minisztert nevez ki. Ezek az új tárca nélküli miniszterek Kono herceg miniszterelnök mellett fognak működni és az lesz a feladatuk, hogy a válságosabb helyzetben tanácsokkal lássák el a miniszterelnököt. A hadügyminiszter egyik legutóbbi nyilatkozatában bejelentette, hogy Japán egész gazdaságpolitikáját meg kell változtatni és azt a háború szolgálatába kell állítani. Japánban küszöbön áll az általános mozgósítás, amelyet az országgyűlés összeülése alkalmával fognak majd valószínűleg kihirdetni.

Miért tört ki a távolkeleti háború?

Sanghaiból érkezett jelentés közli, hogy a kínai tüzérség tűz alá vette a Shanghai-Maru és a Nagasaki-Maru nevű japán gőzösöket, amelyek nagy számú japán menekülttel fedélzetükön éppen kifutottak a sanghai kikötőből. Számos japán halálosan megsebesült. A japán repülőgépek Sunkiang közelében szétrombolták a Shanghai—Hankau közötti vasúti vonalon lévő összekötő hidat. Sunkiang 40 kilométernyire fekszik Sanghaitól délnyugatra. A japán légi haderő gépei Shanghai déli részét szintén bombázták. Délután 2 órakor újabb japán repülőgép-támadás volt a lungcsaoi repülőtér ellen és egy felrobbant gránát szilánkjai megrongálta a guatemalai konzulátos épületét. A Wardoad-fegyházat is bombatalálat érte, száz fogoly megsebesült.

A párisi kínai nagykövetség ma hivatalos köz-

leményt hozott nyilvánosságra, amelyben részletesen ismerteti a véres konfliktus keletkezésének körülményeit, amint azt a kínai kormányhatóságok összegezték. Hangsúlyozza a közlemény, hogy Kína meg akarja őltalmazni területi épségét és felségjogainak csorbitatlanságát s eljárása egyértelmű a népszövetségi alapokmány védelmével. Kína kormányának és az egész népnek eltökélt szándéka, hogy megvédi felségjogait és ellentáll minden külföldi támadásnak. Ha azonban — állapítja meg a közlemény — Japán haladéktalanul abbahagyja katonai intézkedéseit és felfüggeszti haditénykedését, visszavonja katonaságát és ígéretet tesz arra, hogy tiszteletben tartja Kína szuverénitását, úgy a kínai kormány kész minden eszközt felhasználni a fenyegető keletázsiai háború elhárítására és a világbéke megmentése érdekében.

küzdőelem még mindig nyílt kérdés, mert sem a németek és olaszok, sem az oroszok nem fáradtak el a versenyfutásban. A hadiszerencse Kínában néhány nap óta a kínaiaknak kedvez, de ebből végső következtetéseket levonni nem lehet. Még abból sem, hogyha a japánok a csapatszállítások iramát meggyorsítva katonai fölénybe kerülnek s legközelebbi hadi céljaikat keresztülviszik. Kína emberanyaga kimeríthet-

tetlen, azt azonban senki sem tudja e pillanatban felmérni, hogy a szovjet-arszenálok el tudják-e látni fegyverrel és puskaponnal a kínaiakat akkor is, hogyha a megvert hadak helyére állított új hadseregek újjászervezéséről lesz szó. Nemcsak Kína legközelebbi jövődjéről döntenek tehát a távolkeleti harctereken, hanem a két nagy versenytárs, Japán és Szovjetország történelmének új alakulásáról is.

Jól öltözködő urak figyelmébe!!

Ha Budapestre jön, látogassa meg

Steiner Zoltán

fűtődivat-szalongóját!

Sikk

lakás

Elegancia

Modern szabás

Meglepő olcsó árak. Szövetkülönlegességek állandóan raktáron. Budapest, V., Wekerle S. u. 21., I. em.

Természetesen a párisi japán nagykövet is hivatalos közleményt hozott nyilvánosságra, a melyben egészen másképpen igyekezik beállítani az eseményeket. A japán kormány párisi külképviselete a leghatározottabban visszautasítja azt a megállapítást, hogy az 1932. évi kínai-japán egyezmény szerint eljáró nemzetközi vegyesbizottság, amelyben a nagyhatalmak képviselői foglalnak helyet, augusztus 12-én megállapította volna, mintha Kína és Japán egyaránt megsértette volna az egyezményt. A vegyesbizottság mindössze arra szorítkozott — miután kizárólag a kínai részről történt szerződésességet megállapította — hogy a kínai és japán megbízottak kijelentették: felkérjük csapataik parancsnokságát, hogy tartózkodjanak a fegyverhasználatról s ezt csak akkor alkalmazzák, ha az ellenfél támad. Augusztus 13-án a kínai csapatok mégis megkezdték a tüzelést és a japán követség szerint ezzel elindították az ellenségeskedést.

Idegen állampolgárok tartózkodási engedélye

Bucurestből jelentik: Az idegenek tartózkodási engedélyét felülvizsgáló bizottság értesíti a külföldi állampolgárokat, hogy az idegenek tartózkodási engedélyének felülvizsgálását szeptember elsején kezdik meg. Mindazok az idegen állampolgárok, akik ebben az évben is kérték tartózkodási engedélyük újabb meghosszabbítását, hivatalból szeptember elsejéig kapták meg aktáik beadása ellenében az országban való tartózkodási engedélyüket. Mivelhogy a felülvizsgáló bizottság idén a szokástól eltérőleg csak szeptember elsején kezd meg munkáját, mindazoknak, akik irataik beadásakor szeptember elsejéig kapták meg tartózkodási engedélyüket, hivatalból automatikusan október 31-ig hosszabbítják meg az engedélyüket.

Isadora Duncan emlékére

Most tíz éve annak, hogy Isadora Duncan, a világhírű táncosnő egy autókirándulás alkalmával tragikus balesetnek esett áldozatul.

Amikor Isadora Duncan 1927-ben elhatározta, hogy Nizzában telepedik le és tánciskolát nyit, akkor már elmúltak a diadalmas esztendőik úgy az asszony, mint a művésznő feje felett. Közeledett az ötvenedik életévéhez, gondolnia kellett már a bucsura. Ha nem ragyoghatott már a rivalda fényében, tudását, gondolatait, a művészi lelkesedést, amely még lobogott benne, tovább akarta adni a fejlődő ifjuságnak. Ez volt a feladat, amely megvigasztalhatta és hátralevő éveit kitölthette volna.

Mielőtt Isadora Duncan a Rivierára utazott, még egyszer fellépett a párisi Mogador-színházban. Csak német zenére táncolt. Táncolt Schubert befejezetlen szimfóniájának hangjaira, az Istenek alkonya gyászindulójára és elítélte Isolda szerelmi halálát. Nagy siker volt a művésznő utolsó fellépte.

A hellén művészetet igyekezett Isadora Duncan feltámasztani és görög sorstragédiának beillően végzetes halál jutott osztályrészül.

Miss Isadorát sétaautózásra hívták meg. Bol-dogan, jókedvűen szállt be és mielőtt a vezető rákapcsolt volna, nyakát — hogy szélről védje magát — hosszú sállal csavarta körül. Nem vette azonban észre, hogy a kendő vége kilógott a kocsikarosszériáján kívül. A motort begyújtották és a kocsit hatalmas lendülettel elindult. A sál meghúzódott, megszorította a művésznő torkát és mielőtt felsikolhatott volna, eltörte a nyakcsigolyáját. A soffőr nem is tudta, hogy háta mögött halálos szerencsétlenség történt.

Befejeződött egy élet, ragyogó, csodálatos élet. Az élet megajándékozta mindennel, amiért érdemes élni, szerelemmel, munkával, sikerrel, dicsőséggel és a gazdagság fényűzésével.

Isadora Duncan valóban élt, mielőtt a halál

Öngyilkos lett a szülőgyilkos bucuresti-i diák barátnője

Luminállal mérgezte meg magát, mert félt, hogy újra letartóztatják. — Allapota súlyos

Bucuresti-ből jelentik: Ada Solomon, akit a szülőgyilkos Constantinescu Sile ismert ügyében bűnrészesség gyanúja miatt vettek annak idején őrizetbe és akit a közelmúltban bocsátottak szabadon, szerdán délben öngyilkosságot kísérelt meg a Lucaci-ucca 96. számú házban lévő albérleti szobájában.

Az öngyilkossági kísérletet a szomszédok fedezték fel, akiknek feltűnt, hogy a déli órák eltérére is Ada Solomon lakásának ajtaja zárva van. Miután a többszöri zörgetésre semmi választ nem kaptak, rendőrt hívtak, aki betörte az ajtót és a szobában eszméletlen állapotban találtak rá az életunt 24 éves leányra, akit kórházba szállítottak, de az orvosi ápolás után sem nyerte vissza eszméletét.

Ada Solomon luminál-pasztilával és jóddal mérgezte meg magát. Allapota életveszélyes. Egyelőre nem lehetett kihallgatni, de a szomszédok tudni vélik, hogy a leány félt attól, hogy ismét őrizetbe veszik és ezért követte volna el tettét.

Késő esti bucuresti-i telefonjelentés szerint az esti órákban némi javulás állott be Ada Solomon állapotában és az orvosok most már remélni merik, hogy sikerül megmenteni az életnek. Amikor a délutáni órákban Ada Solomon öngyilkossági kísérletének hírének közölték a szülőgyilkos Constantinescu Silevel, ez megrendülve vette tudomásul és így kiáltott fel:

— Szegény, teljesen ártatlan!

A Palesztina figy. újabb szenzációja:**Nyilvánosságra hozták a Palesztina felosztásáról folytatott tárgyalások bizalmas jegyzőkönyveit**

Olaszország felajánlotta Abesszínia egy részét zsidó telepítésre

Londonból jelentik: Londonban hatalmas feltűnést keltett a Jewish Chronicle című zsidó lap cikke azokról a tárgyalásokról, amelyek Palesztina felosztásának javaslatát megelőzték. A lap leleplezésnek szánt cikkében szóról-szóra leközi azt a jegyzőkönyvet, amelyet Weizmann cionista vezető és angol gyarmatügyi miniszter bizalmas jellegű tárgyalásairól készítettek. A lap ezzel a leleplezéssel teljesen más megvilágításba helyezte a palesztinai eseményeket, mint ahogy az angol közvélemény eddig ismerte.

A leleplező cikk nagy szenzációt jelent Angliában. Az újságírók kérdéssel fordultak a tárgyaló felekhez, kik közül Weizmann kijelentette, hogy a lapban közölt adatok valóban megfelelnek a valóságnak, de a jegyzőkönyv teljesen bizalmas tárgyalásokról készült és nem szánták a nyilvánosságnak. A gyarmatügyi miniszter, az ügy másik főszereplője elzárkózott minden nyilatkozattól.

Palesztina kettéosztásának kérdése nem hozta nyugvópontra ezt a fontos ügyet. Éppen ezért elhatározták, hogy új megbeszélést tartanak, amelyen azután minden körülmények között megoldják a palesztinai kérdést.

Az eddigi tervek szerint a konferenciát Genfben tartják meg a Népszövetség keretein belül, meghívják arra az összes érdekelt országok képviselőit. Ezen a konferencián azután véglegesen megoldják különböző államok zsidó vallású lakosainak kivándorlási kérdését.

Először a Palesztinába való kivándorlás lehetőségeit beszélnek meg, majd megtárgyalják Mussolini olasz kormányelnök ajánlatát, aki Abesszínia egyik jelentős részét akarja átadni zsidó település céljaira. Hir szerint több más állam is, amelynek gyarmatai vannak, hasonló ajánlattal állnak majd a genfi konferencia elé.

Az új konferenciát október hónapban tartják meg a Népszövetség védnöksége alatt.

utólérte.

Senki számára nem lehet meglepetés az a tény, hogy Miss Isadora a szépség álmországa felé vezető utat nagy küzdelmek árán tudta csak elérni. Először egy amerikai vándorszintársulat igazgatója előtt táncolt, néhány Mendelssohn-daira. Mister Striese a szívart áttolta egyik szájszögletéből a másikba, azután fejcsóválva mondta a kis művésznő édesanyjának:

— Ez az előadás nem való a színházba, inkább templomba. Vigye csak nyugodtan haza a gyereket!

A direktor ezek szerint érezte, hogy itt valami mást látott, mint amit szokott. Ez nem tánc volt, hanem kultusz!

1895-ben Isadora Csikagóba utazott és egyik igazgatót a másik után kereste fel.

— Nagyon kedves — de nem színpadra való, — mondták valamennyien.

Isadora nem csüggedt el és amikor Augustine Daly — akkoriban nagynevű — varieté-igazgatóval került szembe, azt mondta neki:

— Ujra felfedeztem a táncot! Megtaláltam azt a művészetet, amelyet kétezzer év előtt vesztett el az emberiség!

Augustine Daly elismerte, hogy Isadorának igaza van, hogy tehetséges, de a nélkülözés és csalódás napjai még nem értek véget. Marhaszállító hajón jött át Európából!

Londonban felfigyeltek a kis „bolond” amerikai nőre, aki mezítáró táncolt, Párisban pedig megjelent egy ügynök, aki Berlinbe akarta szerződteni varieté-színpadra. Ötszáz márkát ajánlott esténként, később ezret, de Isadora elutasította! Pe-

díg éhezett! Nem akart varietészám lenni akrobaták és idomított majmok között.

Elmondta az ügynöknek, hogy azért jött Európába, mert a természet kultuszának akar propagandát csinálni. És az emberek lassan megértették Isadora Duncan formanyelvét. Először csak kevesen. Párisban Auguste Rodin, a nagy szobrász, Bécsben pedig Hermann Bahr, az író. Budapesten is volt és ezután teljesült legszebb álma, Görögországba mehetett.

Innen visszatérve már nagy érdeklődés várta Bécsben.

Isadora Duncan először görög kórusokra táncolt. A közönség hűvösen fogadta. Azután eltáncolta a Kék Duna keringőt és kitört a lelkesedés... A bécsi közönség nem rajongott a görög táncokért.

De Isadora megmaradt álmainál és az álmok hálásak voltak iránta. Ami eleinte különleges szenzáció volt, végül elismert művészet lett. Isadora Duncant világszerte ünnepezték, de a sikert nem a saját művészetének, hanem eszméi fenségességének tulajdonította. Hellas elevenedett meg benne és ahol színpadra lépett, az Olympos ligeteinek lombjai susogtak.

Az élet keserűségei nem férték hozzá, nem csüggesztették el, hellén derűvel nézte az életet. Utolsó éveiben rezignáltan a sikerek emlékének élt. Emlékirataiban található ez a szép mondás:

— Mi az emlékezés? Összetört kancsó, amelyből a bor kifolyt!

Ma már, tíz évvel a halála után, Isadora Duncan is csak emlék. Életében a pogány derű és szépség emléke volt és halála után is az maradt.

CORSO: 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Ma új műsor!

ERROL FLYNN milliók filmhírványának legbravurósabb szerepe

41. BRIGÁD (BALAKLAVA)

Kertész Mihály filmóriása.

Uj Paramount Híradó

Franco egyetlen feltételt sem fogad el

Megkezdték a köztársaságiak Sant Ander kiürítését

Folytatják előnyomulásukat Franco csapatai. — A köztársaságiak szerint Cordobánál és Saragossánál zendülés tört ki a nemzetiek csapatai között

Megtámadták öreiket a Franciaországban elhelyezett spanyol gyermekek

PÁRISBÓL jelentik: A nemzeti csapatok előnyomulása Sant Ander szakaszán tovább tart. A harcokról érkezett jelentések szerint Sant Ander megadására valószínűleg a napokban már megindulnak a tárgyalások az ellenfelek között. Hír szerint azonban Franco a köztársaságiak egyetlen feltételét sem lesz hajlandó megadni. A „Matin“ különben arról értesül, hogy a város kiürítését máris megkezdték. A nemzetiek az utóbbi napokban tett előnyomulásuk során rendkívül sok hadianyagot zsákmányoltak és rengeteg foglyot ejtek.

A nemzetiek nem tesznek engedményt az önkéntesek ügyében

A spanyol nemzeti csapatok legutóbbi jelentése szerint az északi frontszakaszon levő Biscayaban és Asturiában nem történt jelentősebb harctéri esemény. A santanderi szakaszon a nemzeti csapatok folytatták győzelmes előnyomulásukat és igen fontos állásokat foglaltak el Guadernicatól nyugatra. A nemzeti csapatok bevonultak Baro faluba és elfoglalták a Sanmario magaslatot, valamint a magaslat mögött fekvő Aro és Malaharati községeket. A Navara brigád számtalan gépfegyvert, 1400 löfegyvert és egy tankvédő ágyút zsákmányolt. Más jelentés szerint a nemzeti csapatok Reinosanál körülférték egy trévonatot, amelyen igen értékes hadianyag volt. A köztársasági csapatok visszavonulása katasztrófális formát öltött. A többi frontokon nem történt jelentősebb harciesemény.

A „Reuter“-ügynökség salamancai jelentése szerint a nemzeti Spanyolország vezetői nem hajlandók engedményeket tenni az önkéntesek visszavonásának kérdésében. Súlyt helyeznek arra, hogy előbb hadviselő félnek ismerjék el a spanyol nemzeti hadsereget, iktassák be a nemzeti Spanyolország diplomatáit és ezután meg lehet beszélni az önkéntesek visszavonásának komplikált kérdését, amelynek gyakorlati megvalósítása igen nagy nehézségbe ütközik már csak azért is, mert az önkéntesek be vannak osztva a spanyol idegen légióba, amely 17 év óta elszakíthatatlan részét képezi a spanyol reguláris hadseregnek.

Valenciából jelentik: A köztársasági kormány nemzetvédelmi minisztériumának jelentése szerint a nemzeti csapatok között zendülés tört ki. A zendülők Cordobánál, de különösképpen Saragossánál löfegyverüket használták és itt formális harc fejlődött ki az egymással szembenálló felek között. Saragossánál a tüzéség löni kezdte a várost és több épületet felgyújtott.

Parecz Béla dr. sürgetésére

Kiírja végre a város a színház bérlet-pályázatát

Mindössze két pályázója van ezidőszert az aradi színháznak

A város átmeneti-bizottsági ülésén ma Parecz Béla dr. magyarpárti tagozati elnök, a magyarság képviselője napirend után felszólalt és közölte Coțioiu Romulus dr. elnökkel, hogy a színház-ügyben az átmeneti-bizottság az elnök távollétében úgy döntött, hogy csupán hazaérkezése után határoz a nagyfontosságú ügyben. Kérte Coțioiu dr. elnököt, hogy sürgősen tűzze napirendre a színház ügyét, mert hamarosan megkezdődik a színház-idény, amikor majd, bárki kapja is meg a színházat, a késői döntés miatt képtelen lesz kellőképpen szervezkedni.

Coțioiu dr. válaszában kijelentette, hogy a lapokból arról értesült, hogy az aradi színháznak igen sok pályázója van és a városi irattárba mindössze három pályázat érkezett be. A román újságírók, Inke Rezső és Kozma Hugó pályázata és Inke Rezső visszavonulása miatt mindössze két pályázója van az aradi színháznak.

Párisi távirat szerint a St.-Claud mellett levő spanyol gyermektáborban kedden zendülést rendeztek a köztársaságiak területeiről ideszállított gyermekek. A táborban mintegy 1500 üdülő gyermeket őriznek, akik kövekkel, deszkákkal és butordarabokkal kezdtek dobálni öreik felé és ki akartak szabadulni a táborból. Csendőroket kellett kirendelni a táborba, hogy a gyermekhadsereget megfékezzék. Hír szerint a gyermekek azért lázadtak fel, mert felizgatta őket az a hír, hogy a nemzetiek Sant Anderet fenyegetik.

Madridból jelentik: Jólétesült körök véleménye szerint a kormányhaderő parancsnokai ellentámadást készítenek elő a nemzeti csapatok ellen, hogy ezáltal megakadályozzák Franco csapatainak Sant Ander felé való továbbnyomulásukat. Az ellentámadás időpontját szigorúan titkolják.

A tisztviselői fizetések emeléséről tárgyal a minisztertanács

A költségvetési végösszeg a jövőben sem haladja felül a 25 milliárd lelt

Busurești-ből jelentik: Az „Adeverul“ értesítése szerint a pénzügyminisztériumban most dolgozzák ki a jövő évi költségvetést. Ugy tudják, hogy a pénzügyminiszter már fel is dolgozta az 1938-as év költségvetésének tervezetét és aszerint a jövő évi költségvetés végösszege ismét 25 milliárd lelt tesz ki.

A „Lupta“ tudni véli, hogy miután az ideai állami jövedelmek a múlt évi bevételeket már eddig egy milliárddal felülmúlták, Cancicov pénzügyminiszter elhatározta, hogy az állami tisztviselőknek visszatéríti azokat a fizetéslevonásokat, amelyeket az előző kormányok idején eszközöltek és ezáltal eredeti fizetési kvótájukat kapják kézhez az állami tisztviselők. A lap információja szerint az állami tisztviselők fizetésének emelésével már a legköze-

Minden áron meg akarják hódítani az Északi Sarkot a szovjetrepülők

Moszkvából jelentik: Augusztus 17-én a drótnélküli táviróállomások újabb gyöngye jelzéseket fogtak fel, amelyek valószínűleg Levanovszky szovjetpilótától származnak. Egy Zadkov-rendszerű szovjetrepülőgép teljes sebességgel halad az Északi Sark felé, az időjárás azonban nem kedvez és így a repülő Vellennél kényszerleszállást akart végezni, de a nagy köd miatt ez lehetetlen volt. Krasznokarszokban már nagyban készülnek a szovjetrepülők egy újabb Északi-sarki utra.

Az országos repülőnap alkalmából a „Pravda“ megállapítja, hogy az utóbbi esztendőben a szovjetrepülők 24 világrekordot értek el. A lap ezután a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg azokról a repülőkről, akik vállalkoztak arra, hogy az Északi Sarkra repüljenek.

Mussolini ismét nagy beszédre készül

Befejeződtek „Szcilia nagy napjai“

Rómából jelentik: Szcilia nagy napjainak befejezését jelenti az a beszéd, amelyet Mussolini miniszterelnök holnap, csütörtökön fog elmondani. A beszéd iránt az egész országban rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A szicíliai olasz hadgyakorlatokat szerdán délután lefújták, döntetlen eredménnyel. Mussolini miniszterelnök a gyakorlatok befejeztével felkereste a csapattesteket, köztük a Libiába induló hadosztályokat, majd megtekintette a Trapaniban épülő új hadikikötőt.

lebbi minisztertanács is foglalkozik.

Ugyancsak a „Lupta“ közlése szerint kormánykörök megcáfolják a közeli kormánybukás, vagy annak átalakulásáról elterjedt híreket.

Politikai körök tudni vélik, hogy Maniu Iuliu a jövő héten a fővárosba érkezik. Nemzeti-parasztpárti körökben egyébként nagy nyugalommal várják a politikai élet további fejleményeit.

Beavatott körök úgy vélik, hogy a kormány a közeljövőre tervezett parlament összehívását elhalasztja. Ezt annak tudják be, hogy a kormányának jelenleg nincs semmilyen törvénytervezete, amely szükségessé tenné a parlament összehívását.

Elkapta és maga után vonzolta a gyorsvonat egy szerb tábornok gépkocsiját

— Egy halott, négy súlyos sebesült —

Belgrádból jelentik: Naunovics Iovan hadosztályparancsnok, felesége, segédtestje, unokája társaságában és sofőrjével szerdán déltben kisebb autókirándulásra indult. A gépkocsit a sofőr vezette. Uzsica vasuti átjárójánál a sorompó nem volt leeresztve és így az autó továbbhajtott, de allig hogy a sínek közé ért, a hirtelen fordulónál megjelent a serajevói gyorsvonat, amely elkapta a gépkocsit és száz méternyire magával vonzolta. Az autó teljesen összetört, a tábornok felesége szörnyethalt, a tábornok élevesélyes sérüléseket szenvedett, a segédtest és a tábornok unokája, valamint a sofőr súlyos sérüléseket szenvedtek. Négyüket beszállították az uzsikai kórházba.

URANIA 5. 8. 11 órákor:

Kettős műsor!

Olcsó helyárak!

I. „Város törvény nélkül“

MIRIAM HOPKINS és EDWARD G. ROBINSON.

Egy amerikai világváros keletkezése. Kalandorok és bűnözők halálos viszálykodása egy nőért

6.30 és 9.30 órákor:

II. „Az utolsó mohikán“

HENRY WILKOXON és RANDOLF SCOTT.

Érdekiesztítő, izgalmas tömegfilm. Az angol-francia gyarmati hadsereg kegyetlen vetélykedése. A legősibb törzsek véres lázadása.

Csang-Kai-Sek főhadiszállásán

Nankingi beszélgetés a kínai birodalom „Erős Kezével”

„Mi meghalhatunk, de a kínai milliók élni fognak” — mondja a diktátor

Nanking. Nanking, a déli főváros uccaképe teljesen megváltozott az utóbbi hetekben. Csukaszürkébe, kakiba öltözött, jól-rosszul felszerelt katonák menetelnek, minduntalan megakasztva az amugy is szűk uccák forgalmát. Az autók, a repülőátadások miatt barnára festett autobuszok, az utastípelő kulik, lovasjárművek egymásra torlódnak. Bábéli nyelvzavar, veszekedés, amelyből csak az egyre ismétlődő szidalmat lehet kihámozni: „Vesszenek a japánok!”

Tegnap diákoktól vezetett dühöngő tömeg betört egy külvárosi fűszerboltba, ahol japán tulajdonost és japán árut sejtettek. Kidobáltak mindent az uccára, valahonnan egy japán zászló is előkerült, azt a halom tetőjébe szúrták. Benzint és spirituszt öntöttek a liszt-, rizs-, fűszer-rakásra és meggyújtották. A hirtelen elharapódzó lángok végzetes tüzkatasztrófát idézhettek volna elő, ha az utolsó pillanatban rendőrség és katonaság erővel közbe nem lép. Így is elhamvad két viskó. A füstölő romok, az izzó zsarátok közlül pedig mint vérszesz mentő meredezett a zászlótartó rud és szomorúan csüngött alá a megtépázott, kormos japán zászló.

Este egy kínai moziban voltam. Ugylátszik a háborús izgalom csak fokozza a szórakozási kedvet, mert alig lehetett egy juanért helyet kapni. Fülledt, nehéz illatu levegőben a folytatásos előadásnak nincs se vége, se hossza. Tökmagot rágicsált mellettem egy öreg, barázdás arcú mongol és az izgalmasabb részleteknél nagyokat köpött. A darab aféle kínai sláger, a szülők eladják, áruba bocsátják leánygyermeküket, a leány azonban nem akar a gazdag, de öreg kényurhoz menni. A család összes fel- és lemenő ági férfitagja elmegy az öreghez alkudni. A közönség keleti nyugalommal bámulta órákon át az esemény nélküli egyoldalú vitajeleneteket. Velem jött a barázdás arcú mongol is, akiről utóbb kiderült, hogy modern gondolkozású bírósági tisztviselő: Tung-La-Cse.

Tung-La-Cse sok olyan érdekes dologra hívta fel a figyelmemet amire európai szemmel sohasem jöttem volna rá. Egy kínai templomszerű épületről például azt hittem, hogy Ming-dinasztia korabeli restaurált műemlék.

— Ez nem templom. — jegyezte meg kínai barátom — itt lakik a fővezér, Csang-Kai-Sek.

A marsall kvartélyja

A kerítés mögött, a tujabokrokkal díszített kertben acélsisakos katonák sétálnak, a főbejárat előtt amerikai rendszerű töltényövvel felszerelt, pisztolyos, fegyveres őr áll. Motorosok, autók, biciklisták, katonák, civilek jönnek, mennek.

— Itt lakik, — magyarázta kínai barátom, — a kínai legendák új nemzeti hőse, az az ember, aki kezében tartja millió és millió emberélet fölött a döntést, a háborút vagy békét. Csang-Kai-Sek heroikus akarással, fanatikus munkával, propagandával akarja megteremteti az egységes kínai világbirodalmat. A hadsereg

Az országos magyarpárti nagygyűlés programja

Cluj—Kolozsvárról jelentik: Az országos Magyar Párt ez évi nagygyűlését — mint ismeretes — szeptember negyedikén Sfântul Gheorghe—Sepsiszentgyörgyön tartja Bethlen György elnöklété alatt. A pártközpont működéséről szóló jelentést Inczedy Joksmann Ödön dr. olvassa fel. A parlamenti csoport munkájáról Willer József dr. számol be, míg a szakosztályok határozatait Pál Gábor dr. ismerteti. Szeptember harmadikán a különböző szakosztályok üléseznek. A közgazdasági szakosztály Gyárfás Elemér dr. szenátor, a kulturális szakosztály Paál Árpád és a kisebbségi szakosztály Pál Gábor dr. elnöklété alatt ül össze. Ugyanaznap délután a központi intézőbizottság is ülésezik.

átszervezésére fektette a fősúlyt és arra, hogy annak minden egyes kulisorból verbuvált tagját a nagy nemzeti eszmék iránt lelkesedés fűtse át. Több évre szóló fegyverkezési program keresztülvitelét is tervezte, de a népből forrongó titokzatos erők a régi ellenséggel, a japánnal való mielőbbi leszámolást sürgették. Tavaly decemberben egy lázadó tábornok, Csang Hszü-Liang elfogatta a generalisszimust és a japánok elleni azonnali háborúra akarta kényszeríteni. A fegyvertelen marsall azonban érveivel legyőzte a lázadót és a diadalmas győző nimbuszával tért vissza Nankingba. A behódolt lázadók kiáltványára, — amelyben követelték azoknak a rendelkezéseknek a visszavonását, amelyet a hazafias mozgalmak ellen hoztak, a nemzetmentő kongresszus (National Salvation Kongress) összehívását, a szabad sajtót és a gyülekezési jogot, — a generalisszimusz ellenkiáltvánnyal felelt és ebben, ha burkoltan is, de már ígéretet tett a titkos ellenséggel való végleges leszámolásra.

Azt akarták ránk kényszeríteni, — írta, — hogy egy idegen hatalommal (az oroszokkal) kapcsolatokat keressünk és ezzel felidézzük a polgárháborút, hogy azután egy másik külföldi hatalom (Japán) büntetőexpedíciót vezethessen Kína ellen. Mi az öns érdek helyett Kína érdekeire voltunk figyelemmel s ha alkalom adódik, megtoroljuk az ellenünk irányzott aknamunkát.

Egyetlen puskalövés . . .

— A kínai—japán háború kirobbanását, — mesélte tovább Tung-La-Cse, — egy rosszkor eldőrdült puskalövés idézte elő. Pekingben az idegen nagyhatalmak 1901 óta saját állampolgáraik védelmére őrseget tartanak. A japánok saját őrseget állandóan növelték, úgy, hogy tavaly már több, mint ezer japán katona állomásozott Pekingben. A boxerláadás után aláírt megállapodás értelmében, az idegen hatalmak Pekingben állomásozó csapatai a Peking és Tientsin közötti területen gyakorlatozhattak. A japán csapatok erre a szerződésre való hivatkozással egyre nagyobb területeken folytatták le gyakorlataikat. Egy ilyen manőver lefújása után megállapították, hogy egy japán katona elveszett. Talán elaludt egy fa tövében vagy eltévedt a bozótban. A japán tisztetek mindjárt a legrosszabbra gondoltak, az éjszaka folyamán át akarták kutatni Wapinghsient, ahol véleményük szerint kínai katonák rabolták el a japánt. Megindult a két szembenálló fél között a tárgyalás, a város falairól köteleken

Beszél a diktátor

— Néhány napig távol voltam, — kezdte a beszélgetést válaszom után — és bizony sok olyan dolog történt az alatt, amelyekről csak most kell pontos képet alkotnom magamnak.

— Kína nehéz időket él át és ezekben az időkben a legfontosabb az, hogy mint testvér testvérral, egymásra találjunk, ne egymással harcoljunk, hanem az összefogásban rejlő erővel forduljunk ellenségeink ellen. Az én életemet, — de mindnyájunk életét, — ha kell, feláldozzuk a nemzet érdekének. Ezért nem félttem akkor sem, mikor tavaly fegyvertelenül a lázadók közé mentem. Tudomásul kell vennie végre mindenkinek azt, hogy ha kell, mi a szent célért meghalunk. Mi meg tudunk halni a nemzet javáért, Kináért.

— Mi egy ember élete egy egész nemzet-fel szemben? Kína történelme ötezer év óta tündöklök. Rengeteg harc, belső viszály, idegen invázió sem tudta megölni ennek a népnek életerejét. Milliók és milliók élnek sok ezer év óta ezen a földterületen és ezek a milliók tovább fognak élni és dolgozni. Nincs az az erő, az a fegyveres hatalom, amely ezen meg ne törne, ha nem ma, hát holnap, az idő, a tömegben rejlő fanatikus és átalakító erők megörlönek mindent.

— Kína nem fél a jelentől, — emelte fel a

eresztették le a követeket. Valószínű, hogy egy kínai, aki fentről hallotta a kapu előtt folyó tárgyalásokat, felháborodott a japánok követeléseiben.

nem bírta tovább idegekkel és belélt a sötétségbe.

— Általános lövöldözés kezdődött, a lavinát nem lehetett már megállítani. A történet csattanója pedig az, hogy az eltűnt japán katonák közben épen és sértetlenül előkerültek.

Kínai barátom igen hálásnak mutatkozott, hogy odaadó figyelemmel hallgatom hosszúra nyúló előadását. Őszinte jóakarattal támogatta azután azt a kívánságomat, hogy meglátogathassam a generalisszimust. — Tung-La-Cse szerint: — „az erős kezét”. Moziban szerzett barátom közbenjárására kaptam meg a kivételes engedélyt arra, hogy beléphessek a palotába és egy angolnyelvű írást, hogy a tábornok mikor fogad.

Amikor megint a templomszerű épület elé kerültem, — amelyben a világ számszerint legnagyobb hadseregének parancsnoka lakik, — és beléptem a vasrácsos kapun, akkor értettem meg igazán, hogy miért éppen Nanking Kína új fővárosa. A kaputól egy előzékeny tiszt vezetett az épületbe, amely nemcsak kívülről különbözik a világ más katonai főhadiszállásától, hanem belülről is. Hosszu kék-fehér kínai öltönyben szolgálk jó illatu virágteát visznek apró csészécskében. Csodálatos színű festmények, különös mintájú selymek takarják a falakat, a sarokban pirosra lakkozott szekrényke díszelg. És ha kint a háborútól felfokozottan zajos is az élet, ebben a szobában csöndesség honol. Katonai küldöncök, futárok és tisztetek az épület másik traktusán tanyáznak. Oda lehet látni, a tisztetek csoportba verődve, halkán beszélgetnek, két fiatalabb egy sarokban sakkozik. Fejük felett a falon tiszteletreméltó öreg ur képe látható — „A köztársaság elnöke” — magyarázza a kísérem.

Éles csengőberregés. Egyszerre megváltozik a békés kép. A katonák felugrálják, parancsszavak, cseng a telefon. Motoros testőrökocsik, majd egy nagy csukott szürke turautó gördül az épület elé és röviddel ezután belép a szobába néhány magasrangú tábornok kíséretében Kína katonai diktátora, a legendás híri Csang-Kai-Sek.

Az első benyomás: alacsony, igénytelen ember. Nagy, barna mandulaszeme és keménycsontu álla van. Az egyszerű, disztelen katonaruha azonban valahogy kiemeli a csoportból, pillanatok alatt elfog az érzés, hogy egy rendkívül férfivel állok szemközt. Keresetlen közvetlensége, szuggesztív erejü beszéde pedig értetővé teszi, hogy miért tartják ma őt Kelet Napoleonjának. Kisérem mutatott be neki. A tábornok előrelépett, egészen közel hozzám és halk hangon azt kérdezte, mikor érkeztem Nankingba.

tábornok a hangját, — még kevésbé pedig a jövőtől. Mi békét akartunk az utolsó pillanattig, de ha harcolni kell, harcolni fogunk.

A tábornagnak most egy futárt jelentettek. Bucsuzóul barátságosan kezét fogott velem és hitelesítette az interjút.

Az uccán egy ismeretlen férfi csatlakozott mellém és mindenáron azt akarta megtudni, hogy mit hallottam a generalisszimustól.

A városban rengeteg a japánok zsoldján élő kém, nyilván ez az ember is ezek közé tartozott.

Egy szembejövő kínai katonatiszt segítségét kértem, mire az érdeklődő spicli futólépésben eltűnt egy mellékúccában.

Siettem a postára, hogy a szenzáció számba menő nyilatkozatot mielőbb elküldhessem, mert Csang-Kai-Sek, Kína diktátora, az utóbbi időben senkinek sem nyilatkozik.

G. FERRIARO

SELECT: d. u. 5 órától
folytatlagosan
Kettős premier műsor!

CENTRAL: (kert)este
9¼ órakor

I. HARC A TENGER ALATT.

Somerset Maugham novellájának filmváltozata.

Humphrey Bogart, Margaret Lindsay, Donald Woods

II. SZERELEM ÉLEK...

Főszerepben Dolores del Río (Háromnyelvű felirat)

Büntársak osztozkodása az aradi temetőben

Két-két évi börtönre ítélték el az elvetemült betörőket.

Néhány hónappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Tersánszky József lakására ismeretlen tettesek betörték. A vakmerő betörők tizenhétézer lei értékű ékszert vittek el. A rendőrség alig huszonnégy órás nyomozás után elfogta a tetteseket. A két betörő a temető kertben akarta „testvériesen” elosztani az értékes zsákmányt, amikor a detektívek rajtaütésszerűen elfogták a gyanútlanul osztozkodó büntársakat. A rendőrségi vallatás során kiderült, hogy a két betörő Császár János és Szántó György hivatásszerűen üzték ezt a „mesterséget.” Nemcsak az aradi, hanem több transilvaniai város rendőrsége is már hónapok óta hajszolja őket.

A törvényszék N-ik szekciójának Seracutaui szüneti tanácsa ma tárgyalta le a két betörő bűnperét. Az aradi betörésért mindkettőt 2—2 évi börtönbüntetéssel, 2000 lei pénzbüntetéssel és politikai jogaiknak három évre való felfüggesztésével sújtották.

A baptista egyetemi hallgatók országos szövetségének gyűlése Buteni—Körösbökényben

Buteni—Körösbökényi tudósítónk jelenti: A baptista egyetemi hallgatók és hallgatónok szövetségének nagygyűlése a közelmúlt napokban folyt le a buteni-i—körösbökényi baptista nagytemplomban az egész megyéből összesereglett baptista érdeklődők jelenlétében.

Az ország minden részéből nagy számban egybegyűlt egyetemi hallgatók és hallgatónok a legpédásabb rendben és fegyelmességgel tárgyalták meg az aktuális, főleg etikai és vallási kérdéseket, Burza Ioan elnöklete alatt.

A tudományos előadásokat zene- és énekeszmekkel tarkították, amelyeket nagyrészt egyetemi hallgatónok adtak elő. Nagy sikerrel szerepeltek még a környékbeli baptista énekkarok és fuvós zenekarok, amelyek közül különösen a buteni-i—körösbökényi zenekar tűnt ki, Tantea Gheorghe vezetése mellett.

A kongresszus befejezése után a résztvevők kisebb-nagyobb csoportokban kirándulásokat tettek a környező falvakba.

Egy heti sztrájkba léptek a lengyel parasztok és nem élelmezik a városokat

VARSOBÓL jelentik: A lengyel néppárt hatalmas gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy tiltakozásképpen a jelenlegi helyzetért, amely nem kedvez a kisparasztoknak, élelmezési sztrájkba lépnek és egy héten keresztül semmiféle élelmiszert nem visznek be a lengyelországi városokba.

A falusi lakosság távolmaradása a lengyel piacokról már is jelentékenyen megdráította az élelmiszer árát.

Nyoma sincs a Párisból eltűnt szép amerikai táncosnőnek

Megszöktették, elrabolták vagy meggyilkolták?

Párisból jelentik: Jelentettük már, hogy néhány nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt Párisban Jean de Koven amerikai táncosnő, aki nagynénjével, Ida Stackheim-mel érkezett Newyorkból a francia fővárosba.

A szép amerikai leány eltűnése óriási megdöbbenést keltett annál is inkább, mert attól tartanak, hogy vagy megszöktették, vagy meggyilkolták, vagy pedig elrabolták. Az el-

A szülők keretme ellenere

Szeptember 9-én nyitnak az iskolák

București-ből jelentik: Jelentettük, hogy szeptember 15. helyett az idén szeptember 9-én nyitják meg az iskolákat. A rendelet kibocsájtása után a szülők egy része a régi rend visszaállítását kérte a nemzetevelügyi miniszteriumtól. Az „Informația” értesülése szerint Anghelescu miniszter a kérelmet elutasította. Így szeptember 9-én kerül sor az iskolák megnyitására.

rablásra mutat, hogy legutóbb a leány nagynénje titokzatos telefonüzenetet kapott, amely úgy szólt, hogy 500 dollár váltságdíj ellenében újból viszontláthatja unokahugát.

A rendőrség kételkedéssel fogadta ezt a telefonüzenetet, mert valószínűtlennek tartják, hogy a leányt valóban elrabolták s a banditák ilyen csekély összegű váltságdíj ellenében hajlandók volnának szabadon bocsátani. Senki sem tudja azonban megfejtetni ennek a titokzatos telefonüzenetnek a rejtélyét.

A nyomozás változatlanul folyik, azonban a legkisebb eredmény sem mutatkozik. Az amerikai leánynál csekkfüzet volt, amelynek több lapját az ő aláírásával ellátva egy bankban és egy áruházban beváltották. Az áruházban bizonyos vásárlásokat egyenlítették ki, a bankban pedig pénzt vettek fel a csekk ellenében. A leány nagynénje azt állítja, hogy az aláírások hamisak. A rendőrség most annak a megállapítását kísérli meg, hogyan és kik vál-

Emlékszik még,

hogy gyermekkorában mennyit szenvedett fogfájás miatt? Akkor még nem tudta, hogyan kell fogait helyesen ápolni.

A helyes fogápolás egyedüli eszköze

az Odol fogpép.

Az Odol fogpép különleges

összetételénél fogva nemcsak üdítő és frissítő hatású, s ez áterjed az egész szervezetre, hanem fényes fehérré teszi a fogakat és távol tart a fogaktól minden káros hatást.

Használjon a fogak ápolása céljából naponként többször Odol fogpépet! Akkor még a legforróbb napokon is frissnek érzi magát és megőrzi fogainak épségét.

tották be, illetve kik értékesítették a csekket.

Ida Stackheim a Párisban megjelenő egyik amerikai lapban tegnap a következő hirtetést tette közzé:

JEAN! MÉLYSÉGESEN LE VAGYOK SUJTVÁ, RENDKIVÜL AGGÓDOM, MINDENT ELKÖVETEK ÉRDEKEDBEN, HA MÓDOD VAN, BIZZAL MEG EGY KÖVETÍTŐT, AKIVEL TÁRGYALNI LEHET.

A hirdetésre ma délig semmi válasz nem érkezett. A nyomozást részben elősegíti, részben hátráltatja, hogy a közönség soraiból számosan jelentkeznek a rendőrségen, akik felvilágosításokat kívánnak adni az amerikai leány eltűnésére vonatkozólag. Érdekes volt a Montparnasse egyik híres éjszakai kávéházának szolgálatában álló pincér előadása, aki elmondta, hogy az eltűnést követő éjszakán Jean de Koven megfordult ebben a kávéházban. A rendőrség elindult ezen a nyomon, azonban a nyomozás ezuttal sem vezetett eredményre. Párisban nagy izgalommal és érdeklődéssel várják a táncosnő eltűnésének fejleményeit.

Barátságos flottavizitet tesznek az angolok Velencében

Rómából jelentik: Az angol Földközi-tengeri flotta Maltában állomásozó első raja szeptember 1-én baráti látogatásra Velencébe érkezik, ahol egy hétig marad. A látogatás az angol—olasz közeledés újabb jelentős lépésének tekinthető.

HIREK

Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:

Szerkesztőség... .. 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

SZOMORU SZONETT

Írta: NEDECZKY FERENC

Vártál-e levelet, aggódva lesve
idő hullását s kedvesed nem ír.
tünődél: „miért késik még e hír?”
„Nem vársz hiába, eljövök ma este”.

Nem ír. Lemondás bágyaszt és csoda
sóvárgás sápaszt. — Valami vigaszt
remélsz s szomorú gondolat riaszt.
Sejtéd, mit rejt e sánda szó: sóha?

E fa, melybe dúsz szerelmed oltod,
szegény vackorfa. — Lásd, ez a csóköd
illatos mézébe mérget kevert.

Tobzó tavaszban légeső levert
minden virágot. — lesz gyümölcs a fán?
(Sosem gügyögi gyermekek: „apám...”)

— **IDŐPROGNÓZIS.** Változó felhőzet, enyhe nyugati szél, a hőmérséklet emelkedik. A hegyes vidékeken helyi zivatarok lehetségesek. A fővárosban ma 38 fok melegezt mértek.

— **Kisantant-államok himnuszai az iskolákban.** Bucurestiből jelentik: A nevelésügyi miniszter elrendelte, hogy az ideai tanévben úgy az elemi, mint a középiskolákban a csehszlovák és jugoszláv himnuszt is tanítsák.

— **7430 névváltozás.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszternek közleményt adott ki a név-visszarománosítások ügyében. A közleményre egyes cikkek adtak okot, amelyek nyilván ezeknek a munkálatoknak a menetét bírálták. A közlemény leszögezi, hogy 1936. április 8-a óta, amikor a névtörvény életbe lépett, 7430 kérvényt nyújtottak be az eredeti családnevek visszaszerzése iránt. Ezek közül 6855 kérvényt már elintézték az illetékes fórumok s még csak 575 áll elintézés alatt, tehát mindössze 7 százalék. Ezek pedig olyan esetek, amelyeknél a kérvény mellől hiányzanak a szükséges bizonyító iratok vagy amelyekben a kérvényező — a törvény kijátszásával — akarnak új névhez jutni.

— **Alaptalan sajtótámadás** Pop Eugen táblai főügyész ellen. A helyi törvényszék II-ik szekciójának Seracu—Tautu szüneti tanácsa ma tárgyalta le Mihalescu ügyvéd-újságíró sajtóperét. Mihalescut sajtó útján elkövetett rágalmozásért állították bíróság elé. A feljelentő Eugen Pop, Timișoara—temesvári táblai főügyész, akit Mihalescu a „Biruinta” című lapjában megvádolt. Egy hosszú cikk keretében vádakkal illette Pop főügyészt, Pop Eugen törvényes uton keresett elégtételt, sajtó útján elkövetett rágalmozásért feljelentette a cikkíró. A mai törvényszéki tárgyalás során kiderült, hogy Mihalescu alaptalanul támadta meg a főügyészt. A törvényszék rövid tanácskozás után 10.000 lei pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottat.

— **Haldoklik Adele Sandrock.** Berlinből jelentik: Adele Sandrock, a világhírű filmkomika betegsége válságsorra fordult. Tüdőgyulladás lépett fel és ez súlyos komplikációkat okoz. A kezelő tanár szerint a gyógyulás kilátástalan és a nagy színésznő haldoklik. Sandrock Rotterdamban született 1864-ben és már 16 éves korában nagy sikerrel lépett fel Berlin különböző színpadain. Több kisebb színpad szerződött azután és végül a bécsi Burgszínházhoz került, ahol mint nagy tragika egy csapással meghódította a kényes izléssü bécsi közönséget. Mindenki csodálta, de mindenki reszketett tőle, mert rendkívül temperamentumos volt és néha fantasztikus kitérései voltak. Egy ilyen kitérés következtében szakított a Burgszínházzal, egy darabig Németországban vándorolt és 1908-ban teljesen visszavonult. Másfél évtizedig nem lehetett róla semmit hallani és csak 1922-ben lépett fel Berlinben újból szenzációs sikerrel. Később a film számára fedezték fel és mint filmszínésznő világsikereket aratott.

— **Szivsziélhűdést kapott a bíró egy kivégzésnél.** New-Yorkból jelentik: A Colorado államban levő Canon Cityben gáz útján kivégeztek egy halálraítélt rablógyilkost. Edmond Hamilton 40 éves bíró, aki részt vett a kivégzésen, izgalomban szivsziélhűdést kapott és meghalt.

— **„TENGERÉSZETI BÉLYEGET” BOCSAJTANAK KI.** Bucurestiből jelentik: A haditengerészet fejlesztésének problémájával kapcsolatban újból felmerült az a régi terv, hogy az állam tengerészeti bélyegeket bocsát ki, amelynek használatát a repülőbélyegéhez hasonlóan szabályoznák.

— **Meghalt dr. Balázs Emil,** a Timișoara—temesvári Park-szanatórium igazgató-főorvosa. Timișoara—Temesvárról jelentik: Dr. Balázs Emil, a Park-szanatórium igazgató-főorvosa tegnap délután 4 órakor 61 éves korában meghalt. Balázs Emil dr. régi Timișoara—temesvári család tagja. Középkorának elvégzése után Budapesten megszerezte az orvosi diplomát és mint sebész folytatott praxszist. Éveken keresztül a Fehér Kereszt kórház sebészfőorvosa volt. A háború után résztvett a Park-szanatórium megalapításában, amelyet haláláig vezetett mint igazgató-főorvos. Három év előtt súlyos betegség támadta meg. Az utóbbi időben állapotában némi javulás állott be, de pár hét előtt egészségi állapota ismét rosszabbra fordult és tegnap délután meghalt. A temetési szertartást régi barátja, Kayser Lajos pápai prelátus fogja végezni az első kerületi római katolikus temetőben.

Az „Amerikai tragédia” utójátéka

Igen nagy feltűnést keltett 1935-ben Amerikában egy bűnügy, amely szinte pontos másolata volt Dreiser „Amerikai tragédiájának”. Egy Newell Sherman nevű énekes — csakugy, mint a Dreiser-regény hőse — kicsónakázott egy tóra a feleségével és a fiatalasszonyt a vízbeolta. A tárgyaláson Esther Magill, egy nagyon szép 19 éves leány volt a koronatanu. Sherman szerette a leányt, feleségül akarta venni és ezért kellett előbb hitese feleségét eltenni az útból. Sherman a bűnügyi tárgyalás befejezése után halálra ítélték és villamosszékben kivégezték. A legújabb amerikai táviratok a szörnyű regény epilógusát jelentik: Esther Magill, a regény démoni hősnője most férjhezment egy gyárimunkáshoz.

— **Meg kell ismételnünk az Oradea—Nagyvárad—Arad—Oravița közötti új utra kiért árlejtsést.** Bucurestiből jelentik: A közlekedésügyi minisztérium — mint megírtuk — félmilliárd lei értékű utépítési munkálatokra árlejtsést hirdetett. Ardeal—Erdély ebben az utépítési programban az Oradea—Nagyvárad — Arad—Timișoara—Temesvár—Oravița közötti utvonallal szerepelt volna. Az árlejtsést azonban nem tartották meg, mert ennek az utvonallnak elkészítésére mindössze egy pályázó jelentkezett. Az árlejtsést megismétlik.

— **Halálosvégű hűrdőzés Conop—Konopon.** Az arad megyei Conop—Konop községben nyaraló Mararita Mihai 17 éves aradi diák tegnap délután a Mureșba fulladt. A diák több társával együtt a szabad folyóba ment fürdeni és miután jó uszó volt, át akarta uszni a Mureșt. Az utóbbi napok esőzése következtében a megáradt folyó közepén Mararita görcsöt kapott és mire társai segítségére siettek, már elnyelték a hullámok. A szerencsétlen véget ért diák holttestét eddig még nem dobta partra a víz.

— **Dr. Mandel László** fogorvos hazaérkezett. Újból rendel: Str. Matei Corvin No. 1.

Könyvelés

Vezér: Könyvelő ur, mi lesz a mérleggel?
Könyvelő: Már kész, csak nem tudom,
vesztéssel vagy nyereséggel tetszik parancsolni...?

Huszpengősöket hamisított egy Oradea—nagyvárad házaspár

Oradea—Nagyvárad. Pénzhamisító társaságot leplezett le a timisoara—temesvári rendőrség. Timár István Oradea—nagyvárad lakos feleségével együtt néhány nappal ezelőtt Timișoara—Temesvárra utazott és ott olyan feltűnően költekezett, hogy az a rendőrségnek feltűnt. Igazolásra szólították fel a házaspárt, majd mikor az igazoltatás során zavarba jöttek, mindkettőt megmotozták. Motozás közben az egyik tisztviselő hat darab hamis magyar 20 pengős bankjegyet talált Timárnál.

A rendőrség azonnal értesítette az Oradea—nagyvárad rendőrséget és egyben információkat is kért Timárról. A rendőrség azonnal átkérte Timárékat a timișoara—temesvári rendőrségtől s mivel a házaspár gyanús volt, kérték, erős fedezet mellett hozzák át őket. Az Oradea—nagyvárad rendőrségi kihallgatás alatt az állambiztonsági hivatal több tagja házkutatást tartott Timárék Lahovary-uccai lakásán, ahol még 20 darab huszpengősöt, ezenkívül rengeteg klisé és egyéb gépeket találtak. A rendőrség azt gondolja, hogy Timárék nem egyedül követték el a hamisítást.

Fontos találkozás Mihalache és Maniu között

Bucurestiből jelentik: A Capitala értesülése szerint a jövő hét folyamán Maniu és Mihalache a fővárosban fognak tartózkodni, amelynek során fontos tárgyalásokat végeznek.

A Königstorfer-cukrászda

Minorita-palota tüzlete

renoválás miatt 8 napig zárva lesz.

Kérjük a n. 6. közönséget, hogy ez alatt az idő alatt a főtéri Königstorfer - cukrászdát szíveskedjék látogatni.

— **Háromhavi fogház a rendőr inzultálásáért.** A törvényszék szüneti tanácsa ma ítélkezett Szelles Sándor felett, akit hatóság elleni erőszak miatt vontak felelősségre. A vád szerint Szelles Bujac külvárosban súlyosan inzultálta Motoca Ioan közrendőrt. Háromhavi fogházbüntetéssel sújtották.

Nyirő József darabja a budapesti Nemzeti Színházban

Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház elfogadta Nyirő József, a neves ardeali író „Jézus-faragó ember” című darabját. A darab meseje nem azonos a szerző hasonló című novellájának tartalmával.

— **Halmos fogász újra rendel.**

— **Közlekedési baleset Aradon.** Kedden este felé kisebb közlekedési baleset történt Aradon. Az Aurel Vlaicu-uton Gai felé haladt egy kétlovas kocs, amelyet Costan Stefan Turnu—tornyai kiskorú béres hajtott. A lovak a mellettük elhaladó 800-as rendszámú aradi autótól megijedtek és az autó előtt akartak átrohanni az úttest ellenkező oldalára. Ennek következtében a két jármű összeütközött. A karambol következtében az egyik lovas súlyosan megsérült, a kocs és az autó is erős rongálódásokat szenvedett. A baleset ügyében a rendőrség eljárást indított.

— **A gyomorfájás és gyomornyomás, rossz emésztés és fehér nyelvépedék, halvány arcszín és kedvetlenség** igen sok esetben hamarosan megszűnik, ha bélműködésünket reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel rendbe hozzuk. Az orvosok ajánlják.

— **Betörés.** Az elmúlt éjszaka folyamán betörő járt Petrica Dusan aradi lakos Sava Raiucu-ucca 187. szám alatti lakásában. A kellemetlen látogató értékes aranygyűrűt vitt magával. A betörő után ujjlenyomat maradt a lakásban és ez alapján keresi a rendőrség, amelynek detektívjei már a tettes nyomában vannak.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 16.34 és egy negyed, London 21.71 és fél, Newyork 435 és fél, Milánó 22.92 és fél, Amszterdam 240.15, Berlin 175.20, Prága 15.18, Varsó 82.55, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Meghalt özvegy Jakabffy Zoltánné. Kupa-papuzsai birtokán 82 éves korában meghalt özvegy Jakabffy Zoltánné, született Novák Ilona. A csanádmezei nagybirtokos családból származó uriaszony közel két évtizede elköltözött Aradról, de még mindenki élénken emlékszik a nagy háztartást vitt előkelő uriaszonyra, aki különösen jótékonykodásával tette feljebbvalóvá nevét. Cloșca-uccai háza annak idején találkozóhelye volt Arad előkelő köreinek és különösen zenekarosok találata benne barátságos fogadtatásra. Özvegy Jakabffy Zoltánné tavaly kezdett betegkedni és hosszú szenvedésétől váltotta meg a halál. Kupa-papuzsán halt meg, ott is fogják peritelen eltemetni. Hatala mély gyászba döntötte a Novák-, Jakabffy- és Verzar-családokat.

Tízmillió látogatója volt eddig a párisi világkiállításnak

Párisból jelentik: Hétfőn délután fél 3 órakor lépte át a tízmilliomodik látogató a párisi világkiállítás kapuját. Megállapították, hogy a hétfői napon 360.394 látogatója volt a világkiállításnak, ami rekordot jelent. Hogy ez a csúcsteljesítmény éppen a hétfői napon következett be, annak az a magyarázata, hogy hétfőn 6 frank helyett csupán 3 frankba került a belépőjegy.

— „Conceptia semita in evolutia lunae”. Virgiliu-Athanase Mănescu bucaresti-i újságíró a zsidóság helyzetét tárgyalja a szép kiállítású röpiratban. E nyomdatechnikaiul szép kivitelű könyv tartalmilag is megfelel a külső formájának. Az író tárgyilagos megállapításai és szép stílusa köti le az olvasót. A tartalmilag értékes könyv nagy közönségsikerét az is bizonyítja, hogy már a második kiadást árusítják.

— Cantacuzino herceget alkalmasnak mihősítették a világkörüli repülőútra. Párisból jelentik: Cantacuzino, a neves román pilóta ma a franciaországi Bourgetben orvosi vizsgálaton jelent meg és azon alkalmasnak találták világkörüli repülőútjának megtételére.

— Szívenlőtte szerelmesét, mert nem mondott azonnal igent. Botosaniból jelentik: Megrendítő szerelmi dráma játszódott le a városban. Lipa Pokel 43 éves utazó, aki régebbi idő óta udvarolt Lebovici D. 25 éves leánynak, ma megkérte annak kezét. A leány azzal utasította vissza a házassági ajánlatot, hogy csak azután nyilatkozik, miután az utazó elvált feleségétől. Pokel a leány válaszára annyira felmérgelődött, hogy revolvért rántott és szívenlőtte szerelmesét, majd önként jelentkezett a rendőrségen.

— Autószerencsétlenség áldozata lett egy ismeretlen anya és gyermeke. Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel a Bucuresti—ploesti országúton egy autó az árokba zuhant. A gépkocsi kétszer megfordult tengelye körül. Az autó alól súlyos sérülésekkel huzztak ki egy asszonyt és annak gyermekét. A gépkocsiszerencsétlenség sebesültjeit a Brancovenesti-kórházba szállították.

— Döntetlenül végeztek a magyar ökölvívők az ir válogatottal. Dublinból jelentik: Az Írországból vendégszerelő magyar amatőr válogatott ökölvívők izgalmas mérkőzés után 8:8 arányban döntetlenül végeztek a kitűnő ir válogatottal. Ha figyelembe vesszük a csapat egyes tagjai által előző mérkőzéseken szenvedett sérüléseket, az eredményről megállapítható, hogy kielégítő és szép sikert jelent.

— Női betegségek gyógyításánál a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorral egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Az orvosok ajánlják.

— Póruhárt dohánycsempésző. Az aradi állományi rendőrség egyik detektívje tegnap este a pályaudvar III. osztályú várótermében igazolásra szólított fel egy gyanúsán viselkedő asszonyt, akiről kiderült, hogy Máté Róza, Brassó—brassói származású ismert dohánycsempésző, aki 15 kilogramm szüzdohányt vitt bőröndjében, hogy azt értékesítse. A póruhárt asszonyt 72.000 lei pénzbírsággal sújtották és ugyanakkor elkobozták a nála megtalált dohánykészletet is. Miután Máté Róza nem tudta kifizetni a kiszabott büntetést, a rendőrségről az ügyességre kísérték, ahol megkezdte büntetésének kifizetését, amely szerint egy napi fogházbüntetésért 50 lei irad. javára.

Színház - Művészet

Szombaton: „Csoda a hegyek között”

Szombaton este és vasárnap két előadásban kerül bemutatásra idősebb Szendrey Mihály művészi tolmácsolásában Molnár Ferenc „Csoda a hegyek között” című színműve. A tiszta művészi élményt kereső közönség felfokozott érdeklődéssel várja a finom szépségekkel átszőtt és legmagasabb irodalmi tulajdonságokkal rendelkező Molnár-darab szombati és vasárnapi előadásait. Szendrey Mihály volt színigazgató lép ismét a színpadra és eleveníti meg a „Csoda a hegyek között” főszereplőjének valóság, misztikum, mese és mély gondolatok ragyogó légkörében mozgó alakját. Így kettős kiemelkedő esemény lesz ez a három előadás: bemutatásra kerül egy csodálatos legenda és ezt a színművet a legjobb művészgárda, élén az elsőrendű művészi eszközökkel rendelkező és legkiválóbb emberábrázoló művész, Szendrey Mihály, tolmácsolja a közönségnek. A „Csoda a hegyek között” több, mint jól megírt színdarab és sikerült, hangulatos mese. Az általa szerzett mély benyomások emléke sokáig él és kísért azoknak lelkében, akik magukbamélyüléssel engedik lelkükhöz szólni a nemesveretű szavakat, amelyek mélyről fakadó gondolatok drágaköveit foglalják magukba.

Annyi bizonyos, hogy Molnár Ferenc nagy-szerű darabja igazán kiváló és hozzá méltó közve-

títőt kapott Szendrey Mihályban, aki azok közé a színészek közé tartozik, akik teljesen átéli a szerepüket, szinte újraalkotják azt és minden érzésükkel benne élnek a darabban, amely így szinte valósággá válik a nézők szeme előtt. Szendrey Mihály nemcsak testével mozog a színpadon, de egész lelkét, minden valóját beleviszi alakításába.

A közönség sokat vár ezektől az előadásoktól, de nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy soktérő, maradandó benyomásokat kapnak azok, akik szombaton és vasárnap végignézik a „Csoda a hegyek között” előadásait. Az előadások többi szereplői is az elsőrendű művészi erőkből tevődtek össze. Külön érdekessége lesz a vallásos tárgyú darab előadásának, hogy egyes helyeken a katolikus egyházi kórus gyönyörű énekszámai festik alá a cselekményt.

Szerdán nyílt meg a téli színházban az elővételi pénztár és máris nagy érdeklődés nyilvánult meg a közönség részéről a szombati és vasárnapi előadások iránt. Már eddig is sok helyet biztosított a közönség.

Idősebb Szendrey Mihály nagy és emberábrázoló képessége biztosítja annak, hogy a közönség egy nagyszerű művészi élménnyel lesz gazdagabb és az előadás sokáig emlékezetes marad mindnyájunk számára.

A „Gül Baba” és a „Bob herceg”

Szabadtéri előadások Aradon:
augusztus 24 és 25

Vendégművészek, nagy zenekar, új díszletek, kórusok, színpadon statiszterika

Már lázasan folynak az előkészületek a nyár-utó nagy művészi eseménye, a Gül Baba és a Bob herceg szabadtéri előadásaira.

Martos—Huszka két romantikus operettje olyan nagystílusú előadásban kerül színre, amelyhez fogható még nem láthatott Arad közönsége. Kedden, augusztus 24-én, a katolikus gimnázium udvarán a Gül Baba kerül színre. Gábor diák szerepét Krémer Mancsi, a Satu Mare—Szatmár és Timișoara—temesvári színházak közkedvelt primadonnája alakítja, akit Arad közönsége eddig csak hírből ismer. Leila szerepének alakítója Rajna Babi, Mujkó cigányt Szabadkai Miklós, Zulfikárt Lukács Ede, a birót Jávor Alfréd, Zuléjkát Gömör Emma, Mujkónét S. Kemény Juci, Ali basát Szabó Gyula játsza.

Szerdán este a Bob herceg kerül előadásra, a

Az impotens léri nem beleg, hanem hanyag

Mindenesetre elítélendő az a férfi, aki szexuális erőt elmúlni érezvén, nem fordul azonnal rendszabályokhoz az impotencia megelőzésére.

Annál is inkább, mivel ez nagyon könnyen megvalósítható, hiszen a RETON-tablettákban a leghatásosabb szerrel rendelkezünk, a szexuális gyengeség leküzdése céljából.

A RETON-kezelés fölötté egyszerű: naponta 3 tablettát veszünk be és a kezelés harmadik napján már biztos és erőteljes hatás észlelhető.

A RETON-tubus 25 pasztillát tartalmaz, ami egy nyolcnapos kurának megfelel.

A RETON-tabletták 98 leire leszállított árúknál fogva mindenki számára elérhetők.

Kapható az ország összes gyógyszer-táráiban és drogériáiban.

Vidékre lei 110 előzetes beküldése esetén szállítunk. Vezérképvislet: E. & L. Cioară, Bucuresti III., Str. Speranței No. 37.

cimszerepben Gábor Marával, az aradi közönség kedvencével. Tom bátya: Kozma, Annie: Krémer Mancsi, a királynő: Gömör Emma, Lancaster lord: Horváth László, Pomponius: Szabadkai Miklós, a többi szereplők: Bácskai, Lukács (a borbély), Derecskey, Kun Dezső, stb.

Már a szereplők férfi névsorából is megállapítható, hogy az előadás művészi része semmi kívánivalót sem hagy hátra.

A rendezőség nagy, kiegészített zenekarával Malek karnagy tanítja be és Csányi karnagy vezényli.

Hatalmas énekkar, balett és impozáns tömegű statisztéria működik közre mindkét előadásban. A díszletek Olasz Lajos alkotásai, a színpad építését Czirkó színpadmester vezeli. Hogy a közönség fogalmat alkothasson magának a színpad nagyságáról, itt adjuk annak méreteit: a színpad szélessége 28 méter, mélysége 18 méter, magassága pedig 5 méter. A világítási berendezéseket Arad egyik legelőkelőbb cége végzi. Az előadásokat Szabadkai József színigazgató rendezi.

Holnap, szerdán, már megkezdődik a jegyárutás. A helyárak, a várható nagy látogatottságra való tekintettel, igen olcsók. Elsőrendű hely 70 lei, másodrendű 50 lei, harmadrendű 30 lei, állóhely 20 lei.

A rendezőség, hogy elkerülje az előadások napjain várható torlódást, amelyet egyrészt a jegypénztárak nem tudnak lebonyolítani, másrészt az előadások pontos kezdését késleltetik, szeretné, hogy a közönség jegyeit elővételi pénztárnál jelentősen leszállította. A 70 leies elsőrendű jegy elővételi 65, a másodrendű 50 lei helyett 45, a harmadrendű 30 lei helyett 27 lei és a szokásos bélyegilletékek. A közönség érdeke tehát, hogy elővételi pénztárnál szerezzék be jegyeit, mert jobb helyhez jut, elkerüli a tolongást és mert olcsóbban jut jobb helyhez. Az elővételi pénztár holnap 10 órakor nyílik meg.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila
és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től
szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, tolvó-
vizsel, pensioval vagy
anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák
3.800 leitől

beleértve a teljes pensiot, orvosi vizsgálattal, fürdőkkel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizatiia Română de Voiași și Turism összes ügynökségeinél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

— MA az alantli gyógyszer-tárák tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Săt. Sava
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8
KAIN, Piața Avram Iancu.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ismét megindult a kontárok elleni mozgalom Aradon

Negyventagu iparosküldöttség a közterhek fizetését szabotáló kontárok erőteljes megrendszabályozását kérte Cotioiu polgármestertől

Az aradi hatóságok támogatják az iparosság kontárelenes mozgalmát

Szerdán délben népes iparosküldöttség kereste fel hivatalában Cotioiu Romulus dr. polgármestert. A küldöttséget Bodrogean Aurel, a Munkakamara iparostagozatának alelnöke és Tulbure Ioan, az iparostagozat titkára vezették. A monstre küldöttség vezetői memorandumot nyújtottak át a város polgármesterének, amelyben egy régi sérelmet tesznek szóvá, amely azonban mindeddig nem nyert kielégítő megoldást. Az utóbbi időben ugyanis türhetlen módon elszaporodtak Aradon és a környéken a kisipar kontárjai. Ezek a kontárok minden jelentősebb rezszi nélkül vállalnak munkát és a tönk szélére juttatják a törvényesen elismert kisiparosságot, amely az állami és városi adóterhek mellett munkásokat foglalkoztat és más formában is hozzájárul a közterhek viseléséhez. Cotioiu Romulus dr. polgármester meghallgatta a küldöttség vezetőinek szóbeli előterjesztését, majd kijelentette, hogy a város minden tekintetben magáévá teszi az aradi iparosság sérelmét, felveszi az összeköttetést dr. Groza Ioan megyei prefektussal, akivel karöltve megtesznek mindent a kontárok megfékezésére.

Még mindig megoldatlan a kiskereskedők és kisiparosok kötelező könyvelésének problémája

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége ismételt közbelépésére remény van rá, hogy külön törvényt hoznak a bonyodalmas ügy tisztázása céljából

Egyelőre szeptember 30-ig újabb határidőt engedélyeztek

Hosszu idő óta súlyos problémája a kiskereskedőknek és kisiparosoknak a kötelező könyvvezetés kérdése. Amak ellenére, hogy állandóan kétségbeesetten tiltakozik a kisembereknek ez a népes rétege az ellen, hogy üzleti könyvek vezetésére kényszerítsék, holott ahhoz sem szaktudása nincsen, sem anyagi lehetőségei, hogy az üzleti könyvvezetést másokkal végeztesse el, a súlyos kérdésben még végleges döntés nem történt. A közelmúltban mindössze annyit tettek illetékes helyen, hogy ismét elodázták a súlyos probléma megoldását, mert

a kötelező könyvvitel bevezetésére a nyár folyamán meghatározott szeptember 15-iki végső terminust szeptember 30-ig hosszabbították meg.

A kiskereskedők és kisiparosok kötelező könyvvezetésének kérdésével általános érdeklődést keltő cikkben foglalkozik a „Prezentul” című bucuresti-i közgazdasági lap. Közli ez a cikk a sokezer kisembert érdeklő kérdés egész történetét. Megírja, hogy a kereskedelmi törvény 22-ik paragrafusa szerint a kereskedők a következő üzleti könyveket tartoznak vezetni: 1. Üzleti Napló (Registru Journal). 2. Leltári Napló (Registru Inventar). 3. Másolókönyv (Registru Copial).

A kereskedelmi törvényben nincs szó arról, hogy a kisiparosok is kötelesek volnának ezeket a könyveket vezetni, sőt arról sincs említés téve, hogy a szatócsok is könyvvezetési kötelezettség alá tartoznak.

A bélyegtörvény szintén foglalkozik a kérdéssel, de ez sem derít rá fényt. A törvény 4-ik paragrafusa szerint a kereskedők, iparosok és az e kategóriáknak megfelelő cégek kötelesek kereskedelmi könyveket vezetni a törvény ál-

tal kivetett proporcionális adó leróvása céljából. Ez a törvény sem tesz említést külön a kisiparosokról és kiskereskedőkről. Növeli a kérdés körül szövődött bonyodalmat, hogy az 1933. évi egyenesadó-törvény 105-ik szakasza szerint azok a kereskedők és ipari vállalatok, amelyek nem vezetnek kereskedelmi könyveket, évi adójuk négyszeresével büntethetők. Ez a büntetés azonban — írja elő továbbiakban a törvény — nem róható ki azokra az kisiparosokra és kiskereskedőkre, akikre a forgalmi adótörvény 12-ik paragrafusa vonatkozik.

A pénzügyminiszter a törvénynek ezt a szakaszát úgy magyarázza, hogy

a kisiparosok és kiskereskedők kötelesek ugyan vezetni üzleti könyveket, de amennyiben a törvénynek ezt az intézkedését áthágnák, azért pénzbüntetéssel nem róhatók meg.

A „Prezentul” cikke igazságtalannak tartja, hogy külön törvény nélkül, a fenti erőszakolt magyarázat alapján adót rójanak ki, mert hiszen a könyvvezetési kötelezettség a kisemberekre nézve jelentős adóemelés jelle gével bír.

Fokozza a kisemberek kötelező könyvvezetése körül kialakult zavart, hogy ebben a kérdésben a bíróságok sem helyezkedtek egyenes álláspontra. A legfőbb Semmitőszék 1927. január 28-án 10. szám alatt hozott elvi döntvénye kimondotta ugyan, hogy a kisiparosok és kiskereskedők kötelesek üzleti könyveket vezetni, de ezzel az elvi döntvényvel már több alsófoku bíróság szembehelyezkedett és a kérdésben újabb elvi döntvényt kell hoznia a legfőbb bíróságnak. Az ilfovi törvényszék és a közelmúltban a chisinaui Tábla is ellentétes határozatot hozott. Utóbbi a forgalmi adótör-

Máj, epe, vese, idült

(krónikus) gyomor- és bélmegbetegedések, ideges fogfájás, álmatlanság, hányinger, hányás, szédülések, agytúltengés eseteiben az amerikai gyógy-növényből készült világhírű „Gastro D.” szép eredményeiről a világ orvosi szaktekintélyei hosszú cikkekben számoltak be orvosi lapokban.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

vényre hivatkozva állapította meg, hogy a kisiparosok nem kötelesek kereskedelmi könyveket vezetni, hogyha ezt a minőségüket hatóságilag bizonyítvánnyal igazolni tudják.

A pénzügyminiszterium eddig mereven ragaszkodott még az 1936. november 7-én az ügyben kibocsátott 253.793. számú sérelmes körrendeletéhez, amely kötelezővé teszi a kisiparosok számára az üzleti könyvvitelt.

A szociális szempontból beíráthatatlanul nagyfontosságú kérdésben igen szép szerepe van a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének, amely ismételt mozgalmat indított, hogy a pénzügyminiszteriumot jobb belátásra bírja. Ujabbban érkezett bucuresti-i hírek szerint az a tény, hogy a kisemberek kötelező könyvvezetésének hatálya lépésére újabb kétételes haladékat adtak, azt a reményt kelti, hogy a pénzügyminiszterium nem kívánja végrehajtani fentebb idézett körrendeletét, hanem a közben rendelkezésre álló idő folyamán külön törvénytervezetet fog kidolgozni, amelyben ezt a régóta vajdó problémát végre világosan, mindenki által könnyen megérthetően és — remélhetőleg — az érdekelt sokszázezer kisember javára fogja rendezni.

Hogyan részesülhetnek nyugdíjban

a transilvaniai és Banat-bánsági kisiparosok?

A társadalombiztosítási törvény ahhoz, hogy a biztosított nyugdíjat kaphasson, 1200 lei heti befizetést ír elő. Mivel a transilvaniai és Banat-bánsági iparosok csak 1933. áprilisától tagjai ennek a pénztárnak, természetesen még nem fizethettek 1200 lei heti illetéket, — ami 23 évnek és egy hónapnak felel meg, — tehát nem részesülhetnek még nyugdíjban, mint az ókirályságbeli társaik, akik hatszáz lei nyugdíjat élveznek havonta. A transilvaniai, Banat-bánsági és bucovinai kisiparosok nyugdíj helyett rokkantsági-segélyt kapnak, abban az esetben, ha legalább kétszáz héten keresztül fizették az illetéket és bármily ok következtében munkaképtelenek lettek. A munkaképtelenséget a pénztár orvosának hivatalosan kell igazolnia. Az orvosi bizonyítvány feltünteti a munkaképtelenség százalékát és ennek alapján állapítják meg az illető rokkantsági járulékát. Ez a járulék az V. osztályú tagok részére — százszázalékos munkaképtelenség esetén — heti 420 leit, vagyis havi 1680 leit jelent. Azok a transilvaniai és Banat-bánsági kisiparosok, akik elérték hatvanötödik életévüket s kétszáz héten keresztül rendszeresen fizették illetékeiket, nyújtsanak be kérvényt a betegsegélyző pénztárhoz s kérjék abban munkaképtelenségük megállapítását. Ha a helyi betegsegélyző a kérvényt visszautasítaná, éljenek törvényes jogaikkal s a végzést a központi pénztárhoz fellebbezzék meg, ahol a törvény értelmében meg kell ítélni jogos követeléseiket.

— Megalakult Bucurestiben a legfőbb textiltanács. A földművelésügyi minisztériumban kedden Gorciu államtitkár elnöklése alatt megalakult a legfőbb textiltanács (Consiliul Superior Textilelor). Az új intézménynek az a rendeltetése, hogy propagandát csináljon az országban a len és kendertermelésnek. Az intézménynek valamennyi hatóság a megfelelő keretek között tartozik segítséget nyújtani. A kormány a textilipar és a háziipar részére szükséges nyersanyagok belföldi termelését jelentékenyen fokozni kívánja, hogy ellensúlyozza a nagymérvű gyapotbehozatalt. A legfőbb textiltanácsnak az elnökön kívül a termelők részéről Alimanesteanu, az ipar részéről Mociornita ismert közgazdasági vezetőgyéniségek a tagjai.

Sport-különvonat Budapestre utlevél nélkül,

csak személynazonossági igazolvánnyal
Aradról indul szeptember 10-én reggel.
Budapestre visszaindul szeptember 15-én éjféltkor.

Részvételi-díj 1.285.— lei.

Beiratkozás a

WAGONS-LITS // COOK

Menetjegyirodában

A R A D, Minorita-palota.

Kiviteli prémiummal akarják fokozni minimálisra csökkent szarvasmarha-kivitelünket

A földművelésügyi miniszterium a szarvasmarha-kivitel katasztrófális visszaesésének megszüntetése céljából a legfelsőbb gazdasági tanácshoz fordult és kérte, hozzanak sürgős intézkedést, hogy a szarvasmarha-kivitel fokozása céljából az állam az exportöröket prémiummal jutalmazza. A földművelésügyi miniszterium kimutatása szerint 1935. első 5 hó-

napjában 36.725 szarvasmarhát exportáltunk, míg a folyó évnek ebben az időszakában mindössze 20.101 darab volt a kivitelünk és vágott állat egyáltalán nem került kivitelre. A nagyfotosságu kérdésben a legfőbb gazdasági tanács a közeljövöben fog dönteni és minden valószínűség szerint meg fogják szervezni a szarvasmarha kivitelének fokozása céljából a kiviteli prémiumot.

Elkészült a kataszter kötelező bevezetéséről szóló törvénytervezet

Bucurestiben már a törvény megszavazása előtt megkezdtek a kataszteri munkálatokat

Az igazságügyminiszterium elkészítette a kataszter általános bevezetésének törvénytervezetét, amelyet Tătarescu miniszterelnöknek küldtek meg tanulmányozás végett. A törvénytervezet a parlament 8-szi ülészakán kerül minden valószínűség szerint megszavazásra.

Függetlenül ettől a törvénytervezettől Bucurestiben már el is határozta a városvezetés, hogy az egyes járásbíróóságokon ideiglenes kataszteri hivatalokat állítanak fel. Felveszik az összeköttetést több transilvaniai szakemberrel, akiket az új intézmény tervezési munkálataiba be fognak vonni. Bucuresti polgármestere, Donescu tábornok a kataszteri munkálatok finanszírozásának megoklására azt indítványozta, hogy speciális lakbérilletéket vessenek ki Bucuresti minden házára. A kataszteri munkálatokat szeptember elsején már meg is kezdik.

Több mint egymilliárdos új vasutépítések munkálatait adta ki a minisztertanács

Bumbesti és Livezeni között új vasutvonal, Teius-Tövis és Apahida között új sínpár, Solva és Viseu, Tulcea és Babadag között szintén új vonal épül. — Kik kapták meg a nagyarányu munkálatokra az építési megbízást

Nagyarányu vasutépítés munkálatait adta ki különböző vállalatoknak a napokban minisztertanács napló alapján a kormány. A vasutépítkezés több új vonal felépítését esz-közi és jóval többre kerül, mint egymilliárd lej. A Bumbesti és Livezeni között építendő új vasutvonal egymaga egymilliárd leibe fog kerülni, de kiadták a munkálatait egy Teius-Tövis és Apahida között építendő második vonalra is, valamint egy Salva és Viseu és egy Tulcea és Babadag között építendő újvasutvonalra. A munkálatokat szakaszonként adták ki az egyes vállalatoknak. A nagyfotosságu vasutépítési program részletei a következők:

A Bumbesti és Livezeni közti új vasutvonal munkálatait öt cégnek adták ki.
Emil Prager mérnök 249.935.528 lei
Tiberiu Eremia, műszaki vállalat 226.153.490 „
Edilitatea-cég 205.000.000 „
N. Mares mérnök 205.000.000 „
N. Vasilescu mérnök 257.645.862 „
értékben kaptak egy-egy szakasz elkészítésére megbízást.

A Teius-Tövis és Apahida közötti új vasuti sínpár munkálatait hét szakaszban adták ki a következő cégeknek:

1. Bohiatel mérnök	12.784.301 lei
2. Soc. Nationale de Constructie	25.632.040 „
3. Edilitatea-cég	18.446.641 „
4. Iosif Capriel	29.505.545 „
5. Pomponiu Testvérek mérnökök	6.183.583 „
6. és 7. Perseus-cég	33.271.160 „

A Salva és Viseu közötti új vasutvonalat a Română Unirea-cég kapta meg 82 millió lei építési díj mellett, míg a Tulcea-Babadag-i új vasutvonal építését az Edilitatea és a G. H. D. Cochino et Ioamid-cégek kapták meg 17.051.672 leiert.

A nagyarányu vasutépítkezések még ez év folyamán megkezdődnek.

= **OLCSÓBB LETT A CITROM.** Sziria Idel citrom- és narancstermése a legjobb az utóbbi 3 év óta. Hasonló jelentések érkeznek Olaszországból is, úgy, hogy az árak a konkurrencia hatása alatt 20 százalékot estek.

= **Öt napig tartott egy adótárgyalás.** Sft-Gheorghe-Sepsiszentgyörgyről jelentik: Öt napi állandó tárgyalás után hirdetett ítéletet az itteni törvényszék mellett működő pénzügyi fellegbesszi bizottság a Danubia-Oituz és az Ardeleana (Erdélyi Faipari) favállalatok adóalapemelésé ügyében. A bizottság a Danubiana-Oituz vállalat adóját az első fokon megállapított 55.000 leies alapról 1 millió 100.000 leire emelte fel, míg az Ardeleana Faipari R. T. első fokon 590.000 leiben megállapított adóalapját 2 millió 900.000 leire emelte fel.

= **ÚJ KEDVEZMÉNYES TARIFA KÖNYVEK, UJSÁGOK ÉS UJSÁGMAKULATURA VASUTI SZÁLLÍTÁSÁRA.** A vasuti vezérigazgatóság rendeletet bocsátott ki, amelyben a könyveknek és folyóiratoknak szállítási tarifáját jelentékenyen leszállította. A rendelkezés szerint egy csomag belföldön készült litografált kép, irodalmi, tudományos, vagy iskolai könyv legfeljebb 10 kgr. súlyig bármilyen távolságra az ország területén 12 leies tarifa alá esik. Belföldi hetilapok, folyóiratok és képeslapok 10 kilogrammos csomagban, amennyiben a kiadóhivatal adja fel, 1-200 kilométerig terjedő távolságra 7 lei, 200 kilométernél nagyobb távolságra 10 leies tarifa alá esik. Az újságárúsítók által visszaküldött újságmakulatura 10 kilogrammonként 7 leies díj alá esik, bármilyen távolságra. Külföldön készült irodalmi, tudományos, vagy iskolai könyvek 10 kilogrammonként 24 lei díj alá esnek.

Kanadába

utazhat a

Hamburg-Amerika Linie

elsősztály óceánjáróival.

Olcsó utazási díj, kényelem, jó étkezés és kiszolgálás. A tőkével rendelkező földmives-családokat ismét beengedik!

Közelebbi felvilágosítások:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviseleténél:

K ü n s t l e r A.

Vizum és Utazási Iroda Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 1086. 461

Szeptember közepén nyílik meg Iasiban a „Moldovai Hónap“

Szeptember 15-én nyílik meg Iasiban a „Moldovai Hónap“ — „Luna Moldova“ kiállítás. A nagyarányu kiállítást szervező bizottság Moldova valamennyi városával összeköttetésbe lépött, hogy azok a kiállításon kellőképpen képviselve legyenek. Egy nagyarányu pavillon építését határozták el. A kiállítás ipari és mezőgazdasági jellegű lesz, amelyben különösen kihangsúlyozódik a hazai szőlőgazdaság, a vadászat, a nemzeti szöveszet, a textilipar, a kötszövőipar vonulnak fel a kiállításon, amelynek legszebb díszel a szűntén kiállításra kerülő ősi szentképek lesznek, amelyeket a moldovai kolostorokból fognak összegyűjteni. Külön pavillonja lesz a petroléumiparnak, a rádió-nak és az UGIR-nak. A kiállítás rendezősege megtette a megfelelő lépéseket, hogy a kiállítást szállítási és utazási kedvezményben részesítse a CFR.

= Csak az általuk forgalomba hozott kenyerekre kötelesek a pékek bélyeget tenni. A Cluj-kolozsvári Tábla ítéletet hozott, amelynek értelmében a pékek csak az általuk forgalomba hozott kenyerekre kötelesek kenyérbélyeget tenni. Ez a kötelezettségük tehát a magánosok számára süttöt kenyereknél nem áll fenn.

= **Turista-csekk Románia és Lengyelország között.** A Banca Naționala és a lengyei Nemzeti Bank között megállapodás létesült turista-csekk kibocsátása ügyében. A csekkok csak személyre szólhatnak és értéküket az utazó turista utlevélben fel fogják tüntetni.

U J K Ö N Y V

Paul Gerald: „Szerelem“. Paul Gerald neve nem ismeretlen a magyar olvasóközönség előtt. Talán soha idegen nyelvből fordított verseskötetnek olyan sikere nem volt, mint a „Te meg én“-nek. Bizunk benne, hogy a „Szerelem“ sikere sem fog elmaradni a „Te meg én“-é mögött. Az ugyan vers volt, ez meg próza, de tárgya ugyanaz. Ez a próza csiszoltabb valami még a versnél is és bizonyos, hogy a „Szerelem“ minden egyes aforizmájában ugyanannyi formai művészet és gondolati gazdagság van, mint a „Te meg én“ egy-egy versében. De nemcsak költészet és gondolatok vannak ezekben az aforizmákban, hanem érett életböccesség. Paul Gerald nemcsak a szerelem országát ismeri, hanem a nagyvilági életet is. Ő ma a legkövetesebb francia világi. Ezeket a szerelemről szóló finom, megértő, sohasem cinkus aforizmákat Paul Gerald fia számára írta. Paul Gerald: Szerelem, Benedek Marcell kitűnő fordításában, Renaissance kiadó bibliofil sorozatában jelent meg. (Muschler: A Szajna ismeretlenje, füzve 46, kötve 79 lei. Cseh és Szlovák költők antológiája, 92 lei. Pourtales: Chopin életregénye, füzve 129, kötve 158. Reeves: Chaplin civilben, füzve 92, kötve 125 lei.) Gerald: Szerelem, füzve 59, kötve 92 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj-Kolozsvár. Kérje a Renaissance-könyvek teljes jegyzékét.

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism

„EUROPA“

Központ: Bucuresti, Str. Doamnei No. 1.
Telefon: 3.95-72

szállás Onnek rendkívül előnyös áron és utóérhetetlen feltételek mellett teljes panaszúrákat a következő fűrdőhelyeken:

CARMEN-SYLVA-MOVILA

a Hotel Movila și Hotelul Băilor szállodákban

TECHIRGIOL

a Stefania villában.

SOVATA

összkomfortos szállodákban vagy villákban.

TUSNAD

letszés szerinti villában.

BUZIAS

Grand Hotelban stb.

Információk, ingyenes prospektusok, valamint jelentkezések eszközölhetők az

„EUROPA“

Organizația Română de Voiaj și Turism összes ügynökségeinél.

SPORT KÖZLÖNY

Praszler és Buibás az AMEFA-ban marad

Alakul a Gloria és az AMEFA őszi összeállítása

A város két divíziós csapata, az AMEFA és a Gloria még nincs túl a szezonkezdes nehézségein. a csapatok nem érték el a tavaszi szezon végén mutatott jó formájukat, itt-ott még erősen nyikorog a gépezet. Egész sor probléma merült fel, amelyekre az edzők adják meg a választ:

Először Nadlert, a Gloria trénerét keressük fel, a Gloriában kevesebb az a kérdés, amelyre a sportközönség választ vár, miután a csapat csak harmadik hete trenirozik, tehát még nem is érthette el a legjobb formáját. Nadler csak arra a kérdésre válaszol, hogy milyen módon képzei el az őszi bajnoki csapatot?

— Szó van arról, hogy még két-három játékost leszerződöttünk, de amennyiben ez nem történik meg, akkor a Gloria őszi csapata a következő lesz: Theimder—Adoc, Volentir—Baici, Dobra, Lupas—Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea.

Következő utunk Kertészhez, az AMEFA tréneréhez vezetett. A közönség egyrésze sérelmezi, hogy Mursat miért nem állítja be a csapatba, hiszen — szerintük — a támadósról két, gyenge formában levő tagja helyett nyugodtan lehetne használni.

Kertész válasza: Mursat tehetséges játékosnak tartom, aki feltétlenül szerephez fog jutni az AMEFA-ban, azonban kiképzése még hiányos, úgyszintén kondíciója is, tehát még nem érett meg a nemzeti bajnoki küzdelmekre, azonban ahogy felfejlődik a többiekhez, akkor természetesen az ő játéka is sor kerül.

Megpróbálunk az őszi végleges összeállításról felvilágosítást kapni Kertésztől, de erre nem válaszol, úgyszintén arravonatkozóan sem, hogy mi lesz Buibással, tehát így kénytelenek vagyunk megírni egészen jólinformált helyről szerzett adataink alapján, hogy:

Buibás visszamaradása az AMEFA-ban csaknem véglegesnek tekinthető és Praszler sem fog távozni, tehát az őszi csapat így adva van: Sadovschi—Kovács, Buibás—Szurgyi, Szabó (Dvorzsák), Szaniszló II.—Cucula, Belai, Perneki, Praszler Batrin. De van egy olyan megoldás is, hogy Léb lesz a jobbösszekötő, Praszler a középcsatár. Praszlert minden körülmények között a belső csatár poszton fogják játszattatni.

Az edzők tehát remélik, hogy a csapataik a bajnoki szezonra sok örömet fognak szerezni az aradi sportközönségnek.

Magyarország behozhatatlanul vezet a Horthy Kupa vízipóló mérkőzések táblázatán

A szerdai versenynap szenzációja: döntetlenül végződött a holland-német mérkőzés

Budapest. A Horthy Kupa-vízipólómérkőzések negyedik napjának legnagyobb meglepetése a holland válogatott Németország ellen elért éldöntetlen eredménye volt. A hollandok olyan jól játszottak, hogy a győzelmet is megérdemelték volna. Franciaország nagy küzdelem után győzött Ausztria felett, míg a magyar csapat a belga csapatot győzött a belga együttes elleni mérkőzésen. A vízipóló-torna negyedik napján a tabella állása a következő:

1. Magyarország	4	4	—	—	24:3	8
2. Németország	4	2	1	1	9:8	5
3. Hollandia	4	2	1	1	8:12	5
4. Belgium	4	1	1	2	9:13	3
5. Franciaország	4	1	—	3	8:12	2
6. Ausztria	4	—	1	3	8:18	1

A Horthy Kupa első védője a magyar válogatott, amely akkor is megnyeri a tornát, ha utolsó mérkőzésén Franciaországtól vereséget szenvedne, miután már behozhatatlanul vezet. A szerdai versenyekről részletes beszámolókat a következőkben adjuk:

Hollandia—Németország 1:1 (1:0). A ki-

tűnően játszó holland csapat győzelmet érdemelt volna. Az első féldőben a hollandok vezetnek és a szünet után csak óriási küzdelemmel sikerült a német csapatnak megszerezni a kiegyenlítést.

Franciaország—Ausztria 3:2 (2:2). Az első féldőben kiegyensúlyozott játék folyt, a szünet után azonban az állóképesebb franciáknak sikerült a győzelmet megszerezni.

Magyarország—Belgium 4:0 (3:0). A magyar csapat a belga csapatot győzött a belga együttes elleni mérkőzésen. A belgák pompásan játszottak, gyorsak voltak, de a kitűnő magyar együttesel szemben nem boldogultak. A mérkőzés a belgák támadásaival indult és Bródy ugyancsak munkában van. A 2. percben Hazai Brandynak adja a labdát, aki leuszik és közeli lövése védhetetlen (1:0). Ezután Brandy Némethnek adja a labdát, aki azt a belga kapuba ejti (2:0). A harmadik gólt Németh doppler után szerzi. A második féldőben Bozsi—Brandy—Németh ut után Németh beállítja a végeredményt (4:0).

18-18 csapat a nemzeti bajnokság két csoportjában

Bucuresti-ből jelentik: A Déli Liga érdekes beadványt küldött a szövetséghez, hogy az augusztus 19-én megtartandó Consiliul Federal ülése elé terjesszék. A Déli Liga ugyanis a nemzeti bajnokságban szereplő csapatok számát csoportonként 18 résztvevőre akarja felemelni. A nagy érdeklődéssel várt Consiliul Federal ülésén ezt a javaslatot is tárgyalni fogják.

O Aral nyerte a japán 200-as bajnokságot. A japán bajnoki versenyek III. napjának bajnokai: Gyorsuszás: 1. Arai 2:13.2 mp. — 100 m. hátuszás: 1. Kiefer 1:07 mp. 2. Yoshida 1:09.4. 3. Kojima 1:09.6. — 100 m. mell: 1. Koike és Hamuro 1:13.6. — 400 m. gyors: 1. Makino 4:50.8, 2. Medica 4:51. — 100 m. hölgy gyors: 1. Rawis (Am.) 1:09.8. — 200 m. melluszás: 1. Hamuro 2:40.4 mp. — 1500 m. uszás: 1. Takahashi 19:39.8 mp.

O A magyar—osztrák hölgyuszó mérkőzés eredményei: 400 méteres hölgy gyorsuszás: 1. Harsányi Vera 5:52.4, 2. Ács Klára, 3. Ittlinger. 100 méteres hátuszás: 1. Ács Klára 1:25.8, 2. Györfi Irén, 3. Wagner. 200 méteres melluszás: 1. Seeböck Vilma 3:13 mp. osztrák rekord. 2. Szigeti, 3. Hetényi.

A nemzetközi futball-szövetség nem engedélyezi a Spanyolországgal való sportérintkezést

Bucuresti-ből jelentik: A FRFA a tegnapi nap folyamán átiratot kapott a nemzetközi labdarúgó-szövetségtől, a FIFA-tól. Az átiratban a FIFA kérte a szövetséget, hogy ne rendezzen sem a spanyol válogatottal, sem pedig a spanyol klubcsapatokkal mérkőzéseket, elsősorban azért, mert Spanyolországban háború dúl, másodsorban azért, mert a baszk válogatott a FIFA engedélye nélkül Szovjetországra utazott és ott rendezte a mérkőzéseket. A FIFA ennél a két oknál fogva tiltja meg a spanyol futballcsapatokkal való sportérintkezést.

O Japán külön hajókat épített az olimpiászra. A tokiói olimpiai játékokra való előkészület Japánban lázasan folyik a Kinával szembeni háborús feszültség ellenére. Egy japán hajóépítő műhelyben megkezdték két, külön-külön 16.500 tonnás hajó építését, melyeket 1940-re el akarnak készíteni, hogy az európai közönség szolgálatába állíthassák. A két hajó pontosan olyan lesz, mint a Sanfrancisco és Japán között most közlekedő személyszállító hajók. Egy másik társaság most fejezte be négy 15.000 tonnás és 11 ezer tonnás hajó tervének a kidolgozását. Ezeket a hajókat szintén az olimpiászra utazó európai és amerikai közönség szolgálatába állítják.

Ha már gummit,
akkor osakis a legfinomabb, feltétlenül biztos
BRILLIANT

Extra-Primissima és Luxus-Silken-finest
minőségekből.

A sportszövetség első őszi ülése

A Hakoah megővta a Transilvániával szemben elvesztett mérkőzését azon a címen, hogy Motioiu, a Transilvania középcsatára igazolatlanul játszott. A keddi szövetségi ülésen azonban a Transilvania bebizonyította, hogy Motioiu jogosultán játszott, mire a szövetség a Hakoah óvását elutasította, eszerint a Sparta-körmérkőzés döntőjében a Tricolor és a Transilvania csapatai ütköznek meg.

Foglalkozott a kerületi sportszövetség a Transilvania—Hakoah-mérkőzésen kiállított Hakoah-csatár. Bundi ügyével is, akinek játékjogát azonban nem függesztették fel.

Az első kerületi bajnoki mérkőzések közül az Inlegerea—SGA-találkozást Grădişten, a Gloria—Titanus-mérkőzést pedig a CAA-pályán rendezik meg.

A Sparta-dij harmadik helyéért a Sparta és a Hakoah csapatai játszanak, ezenkívül az aradi futballmüsort az USA—Slavia barátságos mérkőzés egészíti ki.

Megkezdődtek a nevezések az AMEFA 26-i Tombola-estjére a Lidóban

„Arad legjobb táncospárosa” címért, mely az AMEFA garden-partyján fog eldőlni, megindult a küzdelem. A pártatlan zsüri fogja elbírálni ki méltó arra, hogy az AMEFA által adott aranyzsallagot egy évig viselhesse.

Az AMEFA vezetősége közli, hogy a táncverseny 3 számból fog állni: u. m.: tangó, slow-fox és valcer. A legjobb eredményt elérő pár a győztes. A vezetőség kéri, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel a nevezéseket szíveskedjenek a résztvevő párok az AMEFA irodájába (Dacia kávéházban) vagy a Szabó Albert-cégnél leadni.

O Farr ravasz, kiismerhetetlen, mindenki számára veszélyes boxoló. Neworkból jelentik: Minél inkább közeledik a Louis—Farr világbajnoki előmérkőzés napja, annál erősebben folyik a munka a két ökölvívó edzőtanyáján. Az érdeklődés is egyre fokozódik, a reklámhadjárat mind nagyobb és nagyobb arányokat ölt. Mindenki nyilatkozik, akinek csak valami kevés köze van a mérkőzéshez, vagy a két ökölvívóhoz. Most legutóbb edzőtársa, az egykor igen jónevű Abe Feldmann mondott Farról egy-két nagyon érdekes dolgot. A „homokzsák” ezeket mondotta: Ilyen ravasz ökölvívóval, mint Farr, még nem volt dolgom. Pedig már jó tízegynéhány éve verekszem a szorítóban. Ugy csap be, ahogy akar. Nem tudom kiismerni. Állandóan mozgásban van, alig lehet megütni. A balkeze pedig olyanokat „rug”, hogy sokszor azt hiszem, hogy ölmosbottal vágta fejbe. Meg fogja táncoltatni Louist!

Az „Aradi Közlöny” Bucuresti-ben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Shortban és hálószerű melltartóval jelent meg egy nő egy angliai garden-partyyn

Sok whiskyt ivott, majd a botrány elől emenekült

Londomból jelentik: 'Anglia legelőkelőbb yachtklubja, a Royal Yacht Squadron, a napokban egy fürdőhelyen, a La Manche-csatorna partján garden-partyt rendezett, amelyre csak a legelőkelőbb társaságok tagjai voltak hivatalosak.

A hölgyek természetesen versenyeztek egymással a toalettek választékosságában — írja egy londoni lap — és képzelhető a nagy megrökönyödés, mikor megjelent egy sző

shortban Lady Brook. 'A short térdig sem ért és azonkívül nem volt a lúdyn más, csak egy hálószerű szövettel készült melltartó. Kezében kis táskát hozott magával, amelyet feje fölött lóbált és úgy állt oda a büffé asztalához. Whisky-t ivott, még pedig sokat, az egyik poharat a másik után ültette.

A hölgyek nem tudták hová lenni megbotrányozásukban és a klub vezetősége már arra gondolt, hogy távozásra szólítja fel a merész

öltözött ladyt, mikor ő maga is észrevette, hogy megjelenésével megzavarta a kerti mulatságot és önként távozott. Nem a klubtagok számára szolgáló kapu, hanem a szolgástervezet hátsó kijáratánál tűnt el, hogy ne keltsen még nagyobb megbotrányozást.

Sztrájkolnak a bucuresti-i mészárosok

Bucuresti-ből jelentik: A fővárosi mészárosok tegnap sztrájkba léptek és megtagadták a vágóhídon való vágatást. A mészárosok azzal indokolják meg sztrájkjukat, hogy a pénteki vágás során 200 szarvasmarha eladatlan maradt. A helyszínre érkezett Anastasescu főügyész, aki a konfliktust el akarta simítani. Miután a mészárosok fenyegető magatartást tanúsítottak, csendőrséget vezényelték ki a vágóhídra.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

„Elkeseredett” jelgére levél van, kérem átvenni. 4300

ALKALMAZÁS

Házvezetőnői állást keres intelligens urileány. Cim a kiadóban. 4302

Intelligens idősebb hölgyet, ki lehetőleg románul és németül beszél, ill. k. elemista kislányom mellé azonnalra keresek. Jelentkezni d. u. 4-5-ig Rosenthalé, Piata Gen. Cernat 8. 4304

OKLEVELES tanítónőt keres földbirtokos család magántanuló gyermekéhez. Rézle és írásbeli ajánkozás Timisoara. Hotel Carlton, Halle Gyusa címre kéretik. 4307

Csomagoló lányok felvételnek Barthmes cukorkagyárban, Str. N. Filipescu 40. 4282

Ferfi munkásokat és munkásnőket keresünk. Fratii Stern, Str. Penes Curcanul 14.

INGATLAN

Uj ház fűszertűzlet és verdeglyvel, Aradtól 3 km. fekvő községben, eladó. Cim a kiadóban. 4263

ÜZLET

Cukorkaüzlet forgalmas uccán, osinonban berendezve, megfelelő vezető hiányában eladó, esetleg üzletvezetőt keresek 20.000 lei kaucióval. — Ajánlatok: Petrovici cukorkagyár Oradea külsőudók. 4296

Fűszerüzlet 2 szobás lakással, szeptember 1-re kiadó Capitan Ignat-u. és Rahovei-u. sarok. Érdeklődni Ranovei-u. 86. szám. 4301

500 ezer leiel belársulnék fennálló, osakis komoly ipari vállalatba vagy üzletbe, Cimet „Rentabilis” jelgére a kiadóba kérek. 4305

VÉTEL, ELADÁS

Kézi vagy löerős szecskavágó gépet keresek megvételre vagy bérbe. Major Neferu, P. Mihai Viteazul, Leánykereskedelmi iskola. 4303

Motorkerékpár, 250 cm³, kifogástalan üzemképes állapotban, eladó. Érdeklődni: Cucirul cőrnagyár, Aradul-nou-Ujaradi hid közelében. 4306

Haláleset

elutazás, közhírközésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matrácot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlástólmit, — Vásárolok lakásban és padlácson haveró bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

5-7 kg.-os gazdasági sineket megvételre keresek. Várnai Aurél, Oradea, Kegele Carol 27.

Figyelem! Figyelem! Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO”-ban
Irógép, hálószobák 4500 leitől, pianók 9000 leitől, combinált festett szekrény, bel- és külföldi összekötő szőnyegek, varrógépek, antik facsillár, modern ebédlő Zálogtárgyak közvetítését a veitünk ő széköttesben álló timisoarai zálogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat olesón eszközölünk. — Zálogtárgyakra előleget nyujtunk. TEMPO bizományi üzlet, Arad, Fischer Eliz-palota.

Makulatura papir

5 kg.-os csomagokban
50 leiert kapható
az Aradi Közlöny főkiaadjában.

KÜLÖNFÉLÉK

Kiadó kovácsműhely lakással, Ghio-rocon—Gyorokon öv. Szigetinénél.

Beraktározási raktár tökéletes tiszta helyiségben, lakásberendezések olosón beraktározhatók, melyekre előleg is kapható, butorcsomagot és eladást vállalok. Olcsón eladó egy uriszoba garnitúra, diván 4 fotellel, egy barokkbédlő, egy nagy ívegtal, cs ilárok, asztalok, könyvpole és egy diván. Moise Nicoara 9-11. 4259

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —
CSUTORTOK, AUGUSZTUS 19.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, majd gyógyászati és háztartási tanácsok. — 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. — 19.03: Gramofonlemezek. Schumann—Liszt-művek: Liszt: Mefisztókeringő, Schumann: Két dal. Liszt: B-moll zongorahangverseny, Schumann: Karnevál. 20.05: N. Crevedia aviatikai előadása. 20.20: Hangverseny gramofonlemezek abból az alkalomból, hogy Enescu George ma tölti be 56-ik életévét. 21.25: A rádió szimfonikus zenekara. A műsorban részletek Gluck, Bach, Bozche: iní, Rameau műveiből. Szólisták: I. Koganoff és J. Gall. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A Gică Ionescu-Gáiná zenekar szórakoztató hangversenye a „Continental”-étteremből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Szent István ünnepe. Szitnyay Jenő előadása. 11.45: Izületi betegségek. (Felolvasás). 13: Déli hangverseny. 13.05: Bura Sándor és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Berend Endre és Adler Oszkár szalonzenekara. 15.40: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: Félóra a leányzóháiban. 17.45: Időjelzés, hírek. 18: Kiss Pál zongorázik. 18.30: Kiténtetik és jutalmaznak a magyar anyákat. — 19: Ünnepi egyházzenei hangverseny közvetítése. 20.20: Nyaralás a trópuson. (Felolvasás). 20.50: A rádió szalonzenekara. 21.20: A remetefa. A magyar múlt apotázisa. — 22.35: Hírek, időjárásjelentés. 23: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. 24: Kauserné-Fedák Ágota dr. angolnyelvi előadása. (Felolvasás). — 0.20: Hanglemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19-19.25: Négy kilométerre a föld alá. 19.30-19.55: Egy kezdő utazó kalandjai. 20-20.40: A rádió szalonzenekara. 20.50-21.15: Pókli János és a hajdusági homok. 21.30-21.35: Hírek. 21.40-22.35: Bohrandt Lajos és Weidinger Ede szalonzenekara játszik.

Belgrád. 13: Gramofon. 18.25: Dalok. — 18.40: Rádiózenekar. 21: Szimfonikus hangverseny. 22.30: Dalok. 23.20: Stanoljo Rajcic zongorázik. 23.40: Gramofon.

Berlin. 7.30: Szórakoztató zene. 9.20: Zongora. 11: Népdalok. 12.15: Vidám lemezek. 13: Déli hangverseny. 15.15: Könyvi zene. 16.35: Induló-lemezek. 18: Vidám operalemezek. 20.15: Kamarazene. Schillings-művek. Utána: Nagy szórakoztató és tárcst.

Pozsony. 12.05: Szalonzene. 13: Gramofon. 15.20: Szlovák népdalok. 18.55: Gramofon. 19: Magyar közvetítés. — 20.10: Gramofon. 20.50: Operatársulat zenekaron. 23.20: Magyar hírek. Milano. 12.30: Szalontró. 13.30: Gramofon. 14.15: Gramofon. 16.15: Szoprán- és tenorének. 20: Szórakoztató zene.

22: Le Granceola, Adriano Luadi operája. Utána: Ariadne Naxosban. Richard Strauss operája.

Bécs. 8.10: Gramofon. 11.50: Parasztzene. 13: Szórakoztató zene. 14.10: Szórakoztató zene. 14.45: Emanuel Feuermann gondolkodóművész. 17.05: Híres énekesek a salzburgi ünnepi játékokon. 18.25: Josef Maschkan énekel. — 20.25: Régi daljátékokból és operettkékből. 22.40: Schönberg: Verklarte Nacht, op. 4. Gramofon. 23.20: Tánczene. 23.55: Hírek. Utána: Tánczene.

PÉNTEK, AUGUSZTUS 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Gramofonlemezek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.25: Szórakoztató francia zene gramofonlemezek. 19.03: Jordachescu zenekar szórakoztató hangversenye. A műsorban románok és nemzeti dalok. 20.30: Rádió egyetem. Radu Vupe felolvasása. 20.50: Hawaii-i tró hangversenye. Tagjai: Stasi Tombulis, N. Mezei, Ionel Tapu. 21.25: Lammemoori Lucia, cpera 3 felv...ban. Zenéjét szerette: Donizetti. Gramofonlemezek. a milanoi Scala ének- és zenekarának kíséretével. Az I. felv. szünetében (22.05-22.20): Könyvszemle. A II. felv. szünetében (22.55-23.05): Sport. hírek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 9.00: Szent István napi körmenet közvetítése. 12.15: Hanglelm. 13.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.35: Őrsékváltás a budavári királyi várpalotában. Beszélő: Buidinsky Sándor. 14.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben kb. 14.10: v. Somogyváry Gyula előadása. 15.30: Magyar ének- és tárogatónégyes. — 16.10: Harsányi Gizi meséi. 16.35: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 17.00-17.15: Próbaterhelés a Horthy Miklós hídon. Közvetítés a Boráros-tér melletti Duna hídról. (Viaszlemez.) 17.50: Sopron, a legnyugatibb magyar város. (Felolvasás.) 18.20: Csepeli Papirgyári Dalkör. 19.00: A Horthy-kupa vízipótkörmérvkezés keretében Magyarország—Franciaország válogatott csapatának mérkőzése. 19.50: Dohmányi Ernő dr. zongorázik. 20.35: Magyar himnuszok. 21.00: Cigányfantázia. Hangverseny. 22.15: Hírek, sporteredmények. 22.45: Az I. honvédegyalozred zzenekara. 24.00: Hírek angol nyelven.

Budapest II. 13.25-14.15: Hanglemezek. 18.20-18.45: Szent István műkircsel. (Felolvasás.) 18.50-19.50: Cigányzene. 20.30-21.00: Zápernovszky Fülöpke hegedű. 21.10-21.30: Hírek, sport eredmények.

Belgrád. 13.00: Szórakoztató zene. 18: Közvetítés Salzburgból.

Berlin. 6.20: Szórakoztató zongoraszámok. 9.30: Könyvi zene. 10.30: Tarka lemezek. 12.15: Vidám lemezek. 13.00: Déli hangverseny. 15.15: Szór. hangverseny. 16.35: Tarka lemezek. 20.30: Kedvelt lemezek. 21.10: Rádió zenekar.

Pozsony. 7.00: Prága. 10.50: Prága. 13.15: Gramofon. 15.15: Gramofon. 17.00: Prága. 23.40: Magyar hírek. 23.55: Gramofon.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthoni Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Legújabb jelentéseink:

A japánok elhatározták a kínai hajóhad teljes megsemmisítését

Kínai hajók meghisérelték a japán zászlóshajó megtorpedozását, a mikádó intézkedett...

Kínának sem tetszik az angolok által javasolt legyverszünét

Sanghaiból jelentik: Sanghai bombázása este 8 óra óta kisebb-nagyobb megszakításokkal változatlanul folyik. A nankingi uttal szemben álló japán ágyúhajó a Central News jelentése szerint déli irányban több ágyulövést küldött a városra. A csanhui katonai kórházat, amely 100 kilométernyire fekszik Sanghaitól, japán repülők bombázták. A bombázásnak négy sebesültje van, közöttük a vezető főorvos. Londonból közlik az angol kormány ama álláspontját, hogy semlegességi övezetet kell létesíteni, vagy fegyverszünetet, hogy az idegen alattvalók eltávozhassanak. Kínai részről nem fogadták szívesen az indítványt és Sanghai kínai polgármestere kijelentette, hogy Kína részéről eddig nem sértették meg a semlegességi jogot és ezután is kötelezi magát, hogy kínai katonák a csatornától délre nem nyomulnak be, ha a japánok is tartják magukat ehhez. Japán kormánykörök részéről kijelentették, hogy visszautasítanak minden indítványt, ami arról szól, hogy egyidőben

nuljanak vissza az ellenféllel, még abban az esetben is, ha harmadik hatalom kezességét vállal arra, hogy Kína megtartja ígéretét. A japán kormány továbbá minden tárgyalás elengedhetetlen kellékének tartja az 1932-es fegyverszüneti egyezmény betartását, amely tudvalevőleg a partvidék kínai részről való teljes kiürítését rendeli el.

Tokiói jelentés szerint nagy feltűnést keltett, hogy Fusimi herceg a tengeri haderők főparancsnoka ma kihallgatáson jelent meg a Mikádónál. Nagy fontosságot tulajdonítanak a megbeszélésnek és azt hiszik, hogy erre az adott okot, hogy a kínai hajók meghisérelték a japán zászlóshajó megtorpedozását. Ha ez valóban így van, új fordulatot ad a japán—kínai háborúnak, mert — mint köztudomású — 1932-ben a kínai haditengerészet nem vett részt a háboruban. Most, miután a kínai haditengerészet nem maradt semleges, a japánok elhatározták a kínai hajóhad megsemmisítését. A kínai hajóhad mindössze 117 egységből áll. Összesen 66 ezer tonna tartalommal.

Tatarescu és Hodzsa Milan Sighet-Máramarosszigeten találkoznak

Bucurestiből jelentik: Hodzsa Milan Csehszlovákia miniszterelnöke elfogadta Tatarescu kormányelnök egyik régebbi meghívását és ennek értelmében augusztus 21-én az országba érkezik. A két kormányfő Sighetul-Marmatie—Máramarosszigeten fog találkozni, majd a bucovinai hegyekbe együttes kirándulást tesznek.

Nem helyesli a Népszövetség Palesztina felosztását

Genfből jelentik: A népszövetségi mandatóriusok bizottsága szerdán délben befejezte tanácskozását Angliának palesztinai fennhatósága ügyében. A bizottság úgy határozott, hogy a mai tanácskozásának döntését a Népszövetség tanácsának ülése előtt nem hozzák nyilvánosságra.

Kiszivárgott hírek szerint a mandatóriusok bizottsága úgy döntött, hogy módosítani kell Palesztina mandátumát. A bizottság lényegében nem emelt kifogást az angol királyi bizottságnak Palesztina felosztásáról készült tervezete ellen, azonban úgy találják, hogy Angliának elsősorban az érdekelt felekkel megegyezésre kell jutnia.

Uccai tüntetések Innsbruckban Hitler könyve miatt

Innsbruckból jelentik: A városban lévő könyvkereskedések kirakataiba szerdán kitették Hitler Adolfnak „Mein Kampf” című könyvét. Ez az esemény a gráci tüntetéssel azonos rendezvényt idézett elő. Hatalmas tömegek megostromolták azokat a könyvkereskedéseket, amelyeknek kirakataiban elhelyezték a „Mein Kampf”-ot és a rendőrség csak nagy nehezen tudta a rendet helyreállítani.

Merényletnek esett-e áldozatul a Transilvania-ban lezuhant szovjetrepülőgép?

Megkerült az olasz követ piros irattáskája

Bistrița—Besztercéről jelentik: A szovjet utasszállító repülőgép megdöbbenő tragédiája körül egyre bonyolultabb a rejtély. Ismeretes, hogy az óriási gépmadár lezuhanásának körülményeit nem sikerült teljesen tisztázni, csak feltevések és találgatások igyekeznek megmagyarázni: hogyan történt a tragédia? A legelfogadhatóbb magyarázat, hogy egy kipattanó szikra gyújtotta lángra a motort és az utasszállító gép pillanatok alatt lángba borulva zuhant le. Azonban az a gyanu is felmerült, hogy a szovjetrepülőgép lezuhanását merény-

let okozta. Ugyanis a hírek szerint az óriásrepülőgépen utazó lovag Massimo Vicich olasz követ állítólag fontos okmányokat vitt magával egy aktatáskában, amelyet nem sikerült megtalálni a gép romjai között.

A legújabb jelentések szerint a nyomtalanul eltűnt irattáskát véletlenül megtalálták: Galații—Bistrița határában, a szerencsétlenség színhelyétől öt kilométernyire. Egy 14 éves pásztorfiú és egy öreg földmives találta meg ezt az aktatáskát. A domboldalra kanyargó úton, az erdő szélén buk-

kantak rá a piros irattáskára, amely nyitva fektült a bokrok között. Az öreg földmives kíváncsian borította ki a földre a táska tartalmát: egy utlevél Massimo Vicich lovag nevére, egy monogramos zsebkendő, néhány cigaretta, csokoládé-maradék és néhány amerikai bankjegy, öt- és tízdolláros hullott ki. A környék parasztjai még most is borzongva emlegetik az óriási gépmadár katasztrófáját, így az öreg paraszt azonnal sejtette, hogy ez aktatáska tulajdonosa nem lehet más, mint a szovjetgép valamelyik tragikus halált utasa, ezért a csendőrségre vitte a táskát.

A rejtély így még bonyolultabb... Az irattáskában nem találtak semmi okmányt, amelynek eltűnésével annyit foglalkoztak a nyomozó hatóságok és a napilapok.

A csendőrség parancsnoka, Cosma Traian őrnagy most szigorú parancsot adott ki, hogy bármilyen talált tárgyat, amelyről csak sejteni lehet, hogy a lezuhant szovjetrepülőgép utasaihoz tartozott, azonnal szolgáltatassanak be a csendőrségre. A szerencsétlenség színhelye körül fekvő falvak környékét gondosan átkutatják.

A magyar kormányzó két hetes autótúrára indul Svájcban, Olaszországban és Ausztrián keresztül

Római jelentés szerint Horthy Miklós magyar kormányzó és felesége autón augusztus utolsó napjaiban Olaszországba érkeznek. A magyar kormányzó feleségével együtt ausztriai autótúrára után érkezik Olaszországba, ahol megtekinti a Garda-tó vidékét, majd onnan a Dolomitokba indul ki. Innen viszont Svájc felé folytatják útjukat, ahonnan ismét Ausztrián keresztül térnek vissza Magyarországra. Az autótúra idejét két hétre tervezik.

Leváltják

a határmentén szolgálatot teljesítő kisebbségi tisztviselőket?

Bucurestiből jelentik: A fővárosban megjelenő Capitala lap teljesen magánforrásra hivatkozva, szerda esti számában azt a szenzációt keltő cikket közli, hogy reggel valamennyi minisztériumban összehívták a kinevezési és előléptetési bizottságokat, amelyek a kapott utasításuk alapján intézkedtek a határmentén szolgálatot teljesítő kisebbségi tisztviselők azonnali leváltásáról. Az intézkedés sürgősségét azzal is elősegítik, hogy mindazokon a helyeken, ahová a leváltott kisebbségi tisztviselő helyébe még nem érkezett meg az újonnan kinevezett tisztviselő, a jelenlevő román tisztviselőknek kell jegyezniük az ügyeket.

Megvette a francia csapat 300.000 leiért Praszlert

Az esti órákban megjelent az AMEFA vezetőségénél a strassburgi Racing Club Timișoara—temesvári megbizottja és bejelentette, hogy

továbbra is számít egyesülete Praszlerra, akit 300 ezer leiért föltétlenül megvesznek.

Miután az aradi egyesület semmiféle megbízólevelet eddig nem látott a Timișoara—temesvári megbizottnál, arra kérték, hogy előtűnik lépjen érintkezésbe a francia klubbal és telefonon újra tárgyalják le a fontos kérdést. A késő esti órákban a Timișoara—temesvári megbizott és Donáth Pál titkár

felhívták a strassburgi Racing Clubot, ahonnan azt a választ kapták, hogy a francia egyesület képviselője már el is utazott Aradra és csütörtökön érkezik az AMEFA-hoz, hogy Praszlerért a 300 ezer leitetegye, illetve a tárgyalásokat befejezze.

Az érdekes eseményt az AMEFA vezetősége annál is szívesebben vette tudomásul, mert így végre eldől, marad-e vagy távozik Praszler. A játékosnak ugyanis elhatározott szándéka menni és az AMEFA nem akarja erőszakkal visszatartani, csupán az általa kért összeg megfizetéséhez ragaszkodik. A mai napon annak is elterjedt a híre, hogy

Batrint, az AMEFA balszélsőjét a CAO vette át 80 ezer leiért.

A hír nem felel meg a valóságnak, mert Batrint az aradi piros-feketék nem adják el